Голос України

Влада — Радам!

Ґазета Верховної Ради України ◆ № 87 (337) ◆ Середа, 13 травня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

«Невдовзі Україна матиме власну монету і власний монетний двір» —

заявив Прем'єр-міністр України Вітольд Фокін, підсумовуючи результати переговорів з керівниками Національного поліграфічного інституту Італійської Республіки на чолі з генеральним директором інституту Джованні Руджері. Очікується, що після відповідних консультацій з міністром інвестицій Володимиром Борисовським і Національним банком України ближчими днями буде підписаний контракт, згідно з яким італійська сторона зобов'язується паралельно з виготовленням першої партії українських монет розпочати поставку і монтаж пресового устаткування на одному із заводів Луганська. Очікується також, що обидві зацікавлені сторони продовжать переговори стосовно будівництва в Україні фабрики цінних паперів, фабрики по виробництву паперу, а також підприємства, що вироблятиме фарбу.

ЗАРОБЛЕНІ ГРОШІ — НА ОЩАДКНИЖКИ!

На Тернопільщині поки що восьмитисячним тиражем надруковано ощадні книжки нового зразка. Тверді рожеві обкладинки, оригінальне графічне оформлення сторінок з державною символікою покликані переконати вкладників, що збереження грошей у Національному ощадбанку України — справа серйозна і надійна. Знати б, що цей красивий витвір видавничо-поліграфічного комбінату «Збруч» прислужиться для отоварення кількох мільярдів купоно-карбованців, які вже довірили тернопільчани державі, то йому б ціни не було...

П'ЯТЬ ПОСТРІЛІВ БІЛЯ ШТАБУ

11 травня ввечері зі штабу Кримського армійського корпусу вийшов офіцер. У натовпі пікетуючих подумали, що офіцер — представник Міністерства оборони України. На нього накинулися з кулаками. Він вийняв пістолет, чотири рази вистрелив у повітря, один раз — у землю, й пішов собі далі. Хто він — невідомо, однак очевидно, що натовп біля штабу створює вибухонебезпечну ситуацію.

ПРОТЕСТ проти прийняття Верховною Радою Республіки Крим Акту проголошення державної самостійності і рішення про проведення референдуму висловила у своїй заяві на ім'я Президента і Президії Верховної Ради України кримська організація Демократичної партії України. Вона назвала їх такими, що суперечать Конституції і законодавству української держави, порушують міжнародні угоди та догозори.

ЗВИЧНИМ стає вторгнення у повітряний простір України американських військово - транспортних літаків. Цього разу вони доставили в Каховку на Херсонщині сільгоспмашини для спільного агробізнесцентру «Айова — Таврія». Буквально через день американські сівалки вже приступили до роботи на полях колгоспу імені Крупської. Тут вони сіють сою і кукурудзу. Обслуговують закордонну техніку фермери з штату Айова Вілфрід Білл і Брюс Кемпбелл разом з членами мехзагону Степана Світюка.

РЕАЛЬНИЙ шанс вибороти вільні стипендії престижних університетів Західної Європи та Америки з'явився у студентів Львівського політехнічного інституту. Необхідне для цього знання англійської мови юнаки і дівчата здобудуть на спеціальних курсах, що відкрились у вузі.

Дідівським способом

Неписьменні давні хлібороби робили своє діло мовчки — щоб не зурочити початої справи й не накликати якоїсь напасті, примірома, колорадського жука. Отож, коли вся Україна садила картоплю — ми утрималися публікувати цей знімок. Опублікований же нині — нехай він хоч ненадовго дезорієнтує колорадського жука. «Ще садять? — подумає він. — Ну, то я посплю!» А картопелька тим часом підросте. Хоч так трохи обдуримо клятого жука. Адже новішого (і неотруйного) способу поки що не придумано нами, письменними...

Фото Віталія МЕДИНСЬКОГО.

У ДОНЕЦЬКУ 12 травня розпочався триденний страйк учителів шкіл та працівників дошкільних закладів. Разом із ними страйкують медики.

Від Комітету по Державних преміях України імені Т. Шевченка при Кабінеті Міністрів України

Комітет по Державних преміях України імені Т. Шевченка при Кабінеті Міністрів України повідомляє, що з 1 червня 1992 року розпочинається прийом творів і робіт на здобуття премії 1993 року.

Прийом творів і робіт провадиться до 15 листопада 1992 року.

З усіх питань, пов'язаних з поданням та оформленням матеріалів, звертатися до Комітету по Державних преміях України імені Т. Шевченка при Кабінеті Міністрів України — на адресу: 252008, Київ-8, вул Садова, 3, кімната 316, телефон 293-07-62.

Парламентська хроніка

ПІД ЗНАКОМ КРИЗИ

Кримська криза тяжіє над парламентом та народом України. Тож не дивно, що обговорення орієнтовного графіка роботи Верховної Ради України з 12 по 20 травня проходило під знаком цієї проблеми. Стимулювалася вона ще й пікетами, що їх виставили представники різних політичних сил з вимогами непорушності кордонів України.

Проте перші ж пропозиції від мікрофонів (Головатий, Чорновіл) зводилися до того, щоб сьогодні не ставити на обговорення питання про невідповідність Акта про проголошення державної самостійності Республіки Крим і постанови Верховної Ради Крим про його затвердження Конституції України. Така позиція пояснювалася тим, що, на думку більшості депутатів, під час дискусій довкіл цієї проблеми потрібна присутність Президента України, який найперше несе відповідальність за дотримання законності в державі. А крім того, з Криму повернулися багато депутатів і привезли ряд документів, тож їх потрібно опрацювати. Це одне. А друга причина, що викликала відстрочку обговорення, пов'язана із необхідністю запросити до Києва делегацію Криму, в яку б увійшли Президія Верховної Ради Кримської Республіки, представники Меджлісу та за бажанням представники районної та міської влади Криму.

Ранкове засідання 12 травня

ВІДСТРОЧКА РОЗГЛЯДУ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ КРИМСЬКОЇ КРИЗИ — ЦЕ НЕ ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОКІЙ ЧИ БЕЗПОРАДНІСТЬ, А НАМАГАННЯ РОЗВ'ЯЗАТИ ПРОБЛЕМУ З МАКСИМАЛЬНИМ УРАХУВАННЯМ ПОЗИЦІЙ УСІХ ЇЇ УЧАСНИКІВ

І хоч звучали пропозиції про негайне заслухання звіту міністра внутрішніх справ України щодо виконання законів перед розглядом неконного рішення про проголошення Кримської Республіки (Поровський), а все те, що твориться в Криму, називалось антидержавним заколотом і початком громадянської війни (Хмара), депутати 323 голосами підтримали думку про розгляд кримської кризової ситуації на засіданні 13 травня із запрошенням делегації з півострова.

І як штрих до майбутнього обговорення хотів би прихильникам незалежності Криму поставити два запитання. Чи знайомі вони з документами, прийнятими міжнародним співтовариством про права нації та національної меншини? Там чітко записано, що правом національного самовизначення володіє та нація, що не має іншого місця осідку для проживання. А такою нацією в Криму безперечно є лише кримськотатарський народ, і тільки він може ставити питання про незалежність. Національна ж меншина може домагатися тільки права на культурну автономію. Відтак запитання: яку націю уособлюють ті, хто проголосив незалежність, коли кримськотатарський народ цього Акта не підтримує? Коли це українці, то в них є Україна. Якщо росіяни — то вони мають російську державу. То хто ви, панове республіканці?

І друге запитання. За тими ж міжнародними нормами, землі, з яких протягом життя одного покоління було виселено один народ і вселено інший, вважаються окупованими, а тому ті люди, що анексували ці землі, не можуть ставити питання про якусь державну незалежність. Це право має лише той народ, що повернеться до місця попереднього свого осідку. Таким народом також є кримські татари, яких було виселено за життя одного покоління. А відтак, чи збираються республіканці поважати міжнародні правові норми?

Крім протестуючих проти свавілля в Криму, біля парламенту зібралися також учителі та багатодітні матері. А що питання це важливе, то сесія доручила зустрітися з представниками пікетуючих голові уряду В. Фокіну та депутатам, що знайомі з проблемами вчителів.

Та поза всім цим відчувалася напруженість, що витікає з економічної невизначеності. Тож ні-ні, та й прорывались вимоги поставити на розгляд сесії питання про довіру урядові, винести на обговорення бюджет, звернути увагу на приватизаційні процеси та на проблеми, пов'язані з невиконанням антимонопольного законодавства. В. Чорновіл, С. Соболєв та інші вимагали позбавити депутатських повноважень тих депутатів, що увійшли до виконавчих структур влади. Особливо ж це стосується представників Президента на місцях. Останні, за словами С. Соболєва, заявляють, що не відмовляться від депутатських повноважень, бо цього, мовляв, немає в Конституції України. Але ж і їх посад немає в Конституції? Тому, на думку І. Плюща, ці депутати повинні самі по-доброму зняти з себе подвійну ношу.

Після цього парламент проголосував за внесення на розгляд проекту закону про податки з юридичних осіб, що його підготував В. Пилипчук, і приступив до обговорення механізму соціального захисту населення. З доповіддю з цього питання виступив віце-прем'єр-міністр В. Ланової та із співдоповідями — Д. Захарук і А. Ягоферов.

Сергій ЛАВРЕНЮК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Завершилася поїздка Л. Кравчука в США

ФІЛАДЕЛЬФІЯ (Штат Пенсільванія), 11 травня. (Спец. кор. УКРІНФОРМ Віктор Демиденко, Микола Маслов). Президент України Леонід Кравчук у ході поїздки по США відвідав у неділю адміністративний центр Пенсільванії Філадельфію. Щиро, зі сльозами радості на очах зустрічала першого Президента незалежної України численна українська діаспора, яка оселилась в цій затишній колишній столиці Сполучених Штатів, що потопає в зелені садів та буйному весняному цвітінні. За збігом обставин, саме в цей день у 1776 році у Філадельфії було підписано Декларацію, яка проголосила незалежність Америки від британської корони.

Біля міської межі, на пагорбі — споруджена руками українських майстрів дерев'яна церква, яка пахне свіжим лісом.

На її порозі квітами, хлібом-сіллю, вигуками «Слава Україні!» вітають главу незалежної України святково одягнуті жителі навколишніх садиб. Ще кілька хвилин їзди, і знову кавалькаду машин, супроводжуваних почесним ескортом мотоциклістів, зупиняє море синьо-жовтих прапорів. Всюди, немов удома, чути рідну мову.

Десятитисячний зал найбільшого в місті залу Сівік-центр заповнено ущерть. Середину залу відведено студентам-випускникам філадельфійського університету Ла Саль, які одягнуті з цієї нагоди в академічні мантії. Над входом — транспарант: «Вітаємо пана Президента України!»... В президії — випускники університету попередніх років. Серед них відомі в Америці громадські і політичні діячі, сенатори і конгресмени, представники духовенства.

Президент університету Ла Саль повідомив про рішення Ученої Ради цього авторитетного навчального закладу присвоїти почесне звання доктора гуманітарних наук першому Президентові незалежної України. Під бурхливі оплески присутніх Леоніду Кравчуку вручено свідоцтво, що дає право на високий титул, якого він удостоєний як державний діяч, «який сприяє зміцненню добробуту, стабільності та безпеки у своїй країні і в усьому світі».

Почався новий етап у наших відносинах з Сполученими Штатами, які проводять щодо України завершену, повноцінну політику, яка не є, як це було колись, частиною політики щодо Росії, заявив Президент Леонід Кравчук, виступаючи на проведеній того ж дня прес-конференції. В ході візиту у Вашингтон Україна підтвердила свій намір бути без'ядерною, позаблоковою і нейтральною, продовжував він.

Відповідаючи далі на численні запитання журналістів з приводу Криму, Президент Леонід Кравчук заявив, що дії його Верховної Ради і політичних сил повинні узгоджуватись з Конституцією і Законами України, виходити з інтересів більшості народів півострова, безпеки і миру в регіоні.

У процеси, які відбуваються в Криму, не можуть втручатися зовнішні сили, відзначив він. Ми будемо підтримувати найбільш радикальні, найбільш демократичні сили в Криму, якщо вони розвиватимуться з урахуванням збереження територіальної цілісності України.

Журналісти попросили Президента України прокоментувати ідею, з якою виступив президент Ла Сальського університету Патрік Елліс щодо можливості відкриття американського інституту в Україні. Схвально відізвавшись про цю пропозицію, Леонід Кравчук сказав: Нам треба запозичувати величезний досвід, надолужуючи прогаяне, і Ла Сальський університет міг би в цьому дуже допомогти.

У неділю увечері глава Української держави зустрівся з представниками громадськості Філадельфії, яка є великим промисловим, торговельним, фінансовим і культурним центром на сході США.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 12 травня. (Спец. кор. УКРІНФОРМ Віктор Демиденко, Микола Маслов). У понеділок увечері завершилась поїздка Президента України Леоніда Кравчука до Сполучених Штатів, у ході якої відбувся його перший офіційний візит у Вашингтон як глави незалежної держави.

Проведений у Нью-Йорку заключний день поїздки став одним з найнасиченіших для Президента і членів делегації, які його супроводять. Відбулися зустрічі Леоніда Кравчука з Генеральним секретарем ООН, представниками української діаспори, відомими американськими політичними діячами — колишнім президентом США Річардом Ніксоном і колишнім державним секретарем США Генрі Кіссінджером, впливовими лідерами ділових кіл Америки.

Плануючи цю поїздку, ми прагнули зустрітися з якомога більшою кількістю людей, сказав Леонід Кравчук, виступаючи на заключній зустрічі з представниками американських і світових єврейських організацій. Ми хотіли, щоб якомога більше американців дізнались, що собою являє держава Україна, що вона — повноправний член сім'ї націй, який хоче мати рівноправні зв'язки з усіма державами світу і Сполученими Штатами зокрема.

Перед відльотом на Батьківщину глава Української держави висловив задоволення підсумками тижневого візиту в Сполучені Штати, високо оцінив результати його офіційної частини. Ми відчули доброзичливість і дружнє ставлення до нашої держави, відзначив він. Ми відчули, що Сполучені Штати по-справжньому оцінили географічне, геополітичне і стратегічне положення України в сьогоднішньому світі, підкреслив Леонід Кравчук.

Кримська проблема

Вони кажуть: «Ні!»

За прийняття «Акта про проголошення державної самостійності республіки Крим» проголосували 118 народних депутатів, проти — 28, утримались — 21. Для багатьох не було несподіванним, що проти висловився Голова Ради Міністрів Криму Віталій Куращик. У нього є своя тверда позиція, він вважає, що «Крим без України прожити не має можливості». Народний депутат Криму, відомий на півострові економіст Тетяна Крицька наводить розрахунки: доходи бюджету Криму усіх рівнів становлять 14,8 мільярда карбованців, а витрати — понад 22 мільярди карбованців. І от тепер, на думку Крицької, «все це ляже на плечі кримчан». До того ж, говорить вона, Крим отримує 85 відсотків електроенергії із енергосистем України. «До цього додайте, — заявила Т. Крицька у розмові зі мною, — що ми отримуємо з України 82,1 відсотка води, 72 — бензину, 82 — вугілля, 75 — всієї промислової продукції, 100 відсотків цукру і багато, багато іншого. Так про яку міфічну самостійність можна говорити?»

Тетяну Крицьку підтримують і всі інші депутати — як ті, хто голосував проти прийняття «Акта...», так і ті, хто утримався. Характерно, що всі вони — відомі і добре знані в Криму люди: голови міських і районних Рад народних депутатів, директори радгоспів, голови колгоспів. А генеральний директор науково-виробничого об'єднання «Ефіролія» Микола Демченко звернувся до Верховної Ради Криму з заявою, в якій зазначається: «Піддавшись, з одного боку, бажанню керівництва Верховної Ради Криму зберегти свою владу і, з другого боку, жменьки депутатів від «РДК», які рвуться до влади, під натиском натовпу, що зібрався біля стін парламенту, депутати Криму прийняли згубне для свого ж народу рішення — про державну самостійність Республіки Крим. Розуміючи всі наслідки такого рішення, що ущемлює гордість і гідність народів України, які бачать у нас єдинокровних братів, і яке приводить до розриву економічних зв'язків з Україною і стрімкого зубожіння кримчан, я не можу більше залишатися членом Верховної Ради Криму і складаю з себе депутатські обов'язки. Сподіваюсь, що депутати Верховної Ради Криму, які так само оцінюють те, що відбулося, підтримають прийняте мною рішення».

«Ми не врахували ще одного найголовнішого фактора: кримські татари проти цього «Акта...», як, власне, й проти російської держави під назвою «Республіка Крим», — говорить голова Первомайської районної Ради Микола Мирошниченко, — вони вимагають (і справедливо) відновлення своєї національно - територіальної автономії у складі України».

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».

Повертаючись до надрукованого

ОРІЄНТИР — ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМАНДА

У ГАЗЕТІ «Голос України» за 2 квітня 1992 року вміщено величезну, цілком програмну статтю Олександра Мороза «Орієнтир — трудові колективи». Автор скаржиться, що розраховувати на підтримку «плюралістично» настроєних засобів масової інформації йому не доводиться, і це робить «Голосові України» сумнівну рекламу.

Стаття О. Мороза явно має дві мети. Перша — черговий раз продекларувати основні лозунги та ідеологічні установки Соціалістичної партії, головою політради якої він є. Друга — вплинути на конкретну політичну ситуацію і, таким чином, отримати деяку хвилинну вигоду.

Незрозуміло одне: яка ж із названих цілей — стратегічна?

Справді, якщо ми уважно прочитаємо цю програму за формою й гучною назвою статтю, то виявимо, що, крім демагогічних самозвеличень (наприклад: «Соціалісти — фактично єдина організація, спроможна сказати правду про те, що діється довкола», — такими заявами стаття напхана, як давно недоступна простому народові начинена рисом качка), у ній міститься лише два власне програмних положення. Перше — соціалісти виступають за передачу підприємств трудовим колективам і збереження колгоспів. Друге — вони за «єдність незалежних держав» (маються на увазі, мабуть, держави СНД).

Чим же, крім самозвеличень та двох досить малозмістовних лозунгів, заповнені чотири колонки газетного тексту? Їх заповнює критика, котра показує справжнє обличчя Олександра Мороза і його партії набагато яскравіше, ніж будь-які лозунги, нехай їх буде хоч цілих двісті.

Улюблене заняття О. Мороза, колишнього лідера комуністичної більшості Верховної Ради, — визначення того, хто ж саме є «ворогом України, її державності, її багатостраждального народу». Тут виявляється залізна логіка, подібну до якої намагалися сформулювати і Чехов, і Гашек, і Марк Твен, і інші великі сатирики. Та О. Морозу це вдалося набагато краще. Ніде її нема в такому відвертому й чистому вигляді, як-от у такому вислові: «Наша позиція виходить із життєвих інтересів переважної більшості населення. Отже, той, хто бореться проти нас... бореться проти народу».

У статті критикуються практично всі, хто згадується (крім, природно, любимої Соціалістичної партії, що єдина відображає інтереси народу). Найбільше за всіх критикується Рух, причому одразу у двох напрямках. По-перше, кілька разів повторюється, що Рух і «всі, хто біля нього», реалізують «грунтовний план, розроблений і профінансований головним чином з-за кордону». Чий це план, не говориться, але дуже нагадує стилем звинувачення 37-го року. По-друге, стверджує О. Мороз, Рух, підтриманий бюрократами усіх рівнів, господарниками, недавніми партійними секретарями, розвалив Україну. І не боїться пан Мороз запитання про те, проти кого були спрямовані мітинги й демонстрації цього самого Руху у 89—91-му роках? І хто ці мітинги забороняв? У світлі цього, до речі, досить кумедним є те, що колишній лідер комуністичної більшості в парламенті, котрий слухняно виконував директиви й інструкції ЦК КПУ, нападає на «доброзичливців з колишніх комуністів, що переметнулися до інших партій», із звинуваченнями в бажанні згадати своє минуле за допомогою екстремізму.

Справді, вся політика О. Мороза останнім часом зводиться до спроби відмежуватися від комуністичної спадщини. І прикладів цього скільки завгодно. Так, виступ О. Мороза на засіданні президентського «круглого столу» був в основному присвячений саме тому, що Соціалістична партія — це така ж партія, як і всі інші. Чому до неї ставляться з упередженістю — абсолютно незрозуміло. У статті, яку ми розглядаємо, автор нападає на бюрократів, господарників і колишніх партсекретарів з істинно екстремістським запалом, намагаючись подати себе і свою партію як вихідців із простого народу, з простих селян і робітників, що зроду не мали справи з цими самими бюрократами, господарниками, партсекретарями та іншими власть імущими.

Нехай би ще Соцпартія чесно намагалася забути своє минуле і стати на бік простих людей. Народ у нас не злопам'ятний, усе зрозумів би і простив і без такого нав'язливого напрошування в його захисники. Так ні ж.

Уся ця псевдонародна риторика якраз і спрямована на проведення політики великих господарників (так, віддати фабрики трудовим колективам у наших умовах означає віддати їх в особисте розпорядження директорів). І при цьому боїться О. Мороз не продажу держвласності фінансовим ділкам, а сертифікації, яка не тільки дала б змогу мільйонам робітників і селян придбати яку б то не було власність, а й підняти у перший, найважчий, час вартість робочих рук. Те саме стосується й питання про землю... Чесно втілює депутат О. Мороз політику бюрократів усіх рівнів і тоді, коли протестує проти відсторонення держави від управління економікою.

І колишні партбоси мають бути вдячні О. Морозу за нападки на Рух, який нині активно використовується Президентом у ролі хай ненадійної, та все ж вуздечки для загнуздання апетитів «старих» кадрів.

Єдине, що, на наш погляд, не турбує Соціалістичну партію та її лідера, то це якраз становище народу. Інакше не став би він підтримувати «цілісну ефективну програму економічних реформ» Ємельянова, автори якої самі визнають, що в разі її реалізації 50 відсотків працездатного населення України залишиться без роботи, але зате засоби виробництва й контроль за економікою залишаться в тих самих руках. Не став би і проштовхувати в парламенті поправки до земельного законодавства, що позбавляють сенсу сам цей закон і дарують усі права на землю головам колгоспів і представникам Президента. І, врешті-решт, не займався б демагогією, в один і той самий час, в одній і тій самій статті засуджуючи нечуваний поворот до капіталізму і звеличуючи економічні відносини в капіталістичній Франції.

То чого ж добивається О. Мороз, зокрема, в цій статті? Все дуже просто. Його не влаштовує ні державна політика, ні злигодні народу, ні стан соціального захисту. Його не влаштовують радники Президента. Усі ці образливі для українського народу натяки на закордонну змову, втілену в життя Рухом і «командою» Президента, і вся ця улеслива відданість особисто Президентові, відкидання самої думки про опозицію йому спрямовані на одне: довести самому Президентові, що оточувати його повинні не «якісь там» Драч, Горинь, Поровський чи сам Ємець, а старі, надійні комуністичні кадри. Згруповані в Соціалістичну партію О. Мороза, що вміють гарно говорити про потреби народу і не надто обтяжені почуттям власної гідності (тобто можуть, приміром, стверджувати, що команда й політика Президента дуже погані, зате сам він і його програма дуже хороші).

Змушені засмутити народного депутата України, голову політради Соціалістичної партії України О. Мороза. Президент не відмовиться найближчим часом від послуг провідних діячів колишньої парламентської опозиції і не усуне їх з представницьких посад. Для цього він надто високопрофесіональний політик. Президент також іще тривалий час не висуватиме на ці посади представників Соціалістичної партії. Надто вже добре вона виконує роль добровільного наглядача за діяльністю Руху та К°. І, крім того, старих, перевірених комуністичних кадрів довкола Президента й так предостатньо. І відрізняються вони від кадрів т. Мороза тільки тим, що не виставляють напоказ свою ностальгійно - номенклатурну суть. І ще: керівництву Соцпартії навряд чи вдасться завоювати більш-менш серйозну підтримку народу, бо надто вже азартно бере воно участь (використовуючи вирази О. Мороза) в боротьбі «павуків у банці» та «захищає свою «нішу» в ієрархії посад, своє місце біля корита».

Костянтин МАЛЄЄВ, молодший науковий співробітник Інституту історії АН України.
Сергій КОЛЕСНИЧЕНКО, робітник взуттєвого об'єднання «Славутич».
Київ.

Актуально

Не так сталось, як гадалось

«Створення власної армії — це не така проста справа, як здавалося спочатку»,— заявив на засіданні молдовського уряду міністр оборони республіки Косташ. Він повідомив, що, окрім матеріально-технічної бази, виникли проблеми й з офіцерськими кадрами. За словами міністра, Президент Снєгур надіслав Леонідові Кравчуку телеграму з проханням повернути Молдові військову техніку, вивезену нелегально з її території в Україну.

Іншим теж буде непереливки

Повалено пам'ятник Дзержинському в Алма-Аті. Представники партій «Азат» і «Делтоксан» заявили, що таке саме буде з пам'ятниками Леніну, Калініну, Іманову, Джангільдіну. Згідно з рішенням голови міської адміністрації створено комісію для розслідування цього інциденту і проведення експертизи усіх пам'ятників казахстанської столиці.

Вирішили себе не обтяжувати

Міністри оборони країн СНД зібралися вчора в Ташкенті для обговорення військових питань напередодні зустрічі глав держав співдружності. На переговорах, можливо, розглядатиметься також питання подальшої долі Чорноморського флоту. Стало відомо, що на зустрічі керівників держав СНД у зв'язку із складною ситуацією в Придністров'ї не приїде Президент Молдови Снєгур. До Ташкента також не прибуде Президент Киргизстану Акаєв, який перебуває з офіційним візитом у Китаї.

Поховано, як героя

В Єревані відбулися похорони представника Севастопольської організації Народного руху України Миколи Кічмара, який помер в одній з єреванських лікарень. Він був тяжко поранений під час ракетного обстрілу Степанакерта, де виконував місію незалежного спостерігача. Згідно з рішенням вірменського керівництва його поховано в Єревані на цвинтарі федаїнів — захисників вірменського народу.

Нові часи — старі вимоги

Акції протесту трудящих відбулися вчора у великих містах Росії. Зокрема, московські лікарі провели демонстрацію на Манежній площі, а транспортники Владивостока й Хабаровська оголосили страйк. Основні вимоги трудящих: підвищити заробітну плату й поліпшити умови праці.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЗУСТРІЧ У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Підсумкам роботи в Києві комісії Міжнародного валютного фонду була присвячена проведена 11 травня в Кабінеті Міністрів України зустріч її голови Пітера Холла з представниками міністерств економіки, фінансів, Національного банку України, Державної думи, апарату Президента, постійної комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством.

Кор. УКРІНФОРМ.

ПОБОЮВАННЯ НЕ ПІДТВЕРДЖУЮТЬСЯ

3 травня в 30-кілометровій зоні Чорнобильської атомної електростанції розпочалась лісова пожежа, яка перекинулася з території Білорусі. Як повідомили 7 травня у Мінчорнобилі України, гама-фон у Київській, Житомирській і Чернігівській областях не змінився. Але у вихідні дні в столиці України почали поширюватись чутки про те, що гама-фон у місті все ж помітно збільшився і зріс вміст в атмосферних аерозолях радіоактивного цезію. Люди хвилюються, і їх цілком можна зрозуміти: надто багато горя принесла чорнобильська трагедія, щоб ставитись байдуже до всього, що пов'язано з аварією на ЧАЕС.

І все ж, наскільки обгрунтовані подібні побоювання? Як повідомили кореспондента Укрінформ у Республіканському центрі радіаційних і гідрометеорологічних спостережень за природним середовищем Держкомгідромету України, о 9 годині ранку 11 травня гама-фон в Києві був таким: в Жулянах — 14 мікрорентген, в Гідропарку — 11, на проспекті Науки — 20, у Святошині — 14 мікрорентген на годину, що не перевищує норми.

Вміст радіоцезію в атмосферних аерозолях значно нижчий, ніж передбачено нормами радіаційної безпеки.

Факт і коментар

ЯКЩО КУПОН, ТО ЕЛЕКТРОННИЙ

30 квітня Президент України Леонід Кравчук видав Розпорядження про розробку в державі системи електронного грошового обігу, де, зокрема, сказано, що вона має бути представлена на затвердження вже 1-го липня цього року, йдеться про запровадження кредитних електронних карток для населення. Як ви розумієте, багаторазового використання, тому й напрошується аналогія з електронним купоном. Аби ж то все так просто! Заступник голови Національного Банку України Дмитро Зайченко не наважується на точні прогнози, бо реалізація такої програми пов'язана чи не з планетарними проблемами.

— Не дивуйтесь, — каже він. — Подібна система може функціонувати тільки на базі найсучасніших засобів зв'язку, розміщених на супутниках. Це по-перше. Втілити в життя її можна тільки на потужностях і з технологіями підприємств, яким не вдивовижу виконання найскладніших проектів. Ці підприємства займаються конверсією.

Тож якщо програма буде, мають бути і результати. Тільки, якщо ви порівняли картку з багаторазовим купоном, хай би вона принесла більшу користь, ніж багаторазовий купон.

Не набагато більше ентузіазму і в Промбудбанку республіки, де не таку глобальну, але таку ж непідступну проблему вже «поклали на зуб» — розробили електронні стандарти платіжної документації і налагодили відповідний зв'язок з підприємствами, скажімо, в межах Києва... Далі поки що не пішли, тому так само, як і колись, виконують роль всього-на-всього кур'єра - фінінспектора. А причини ті самі, що очікують Україну під час розробки і запровадження електронного грошового обігу — відсутність електронних, радіорелейних засобів зв'язку, надійної структури комунікаційного управління в межах республіки.

В Національному Банку України почув таке: закордон нам допоможе. Натякалось на всесвітньовідому організацію сприяння становленню України «Ротарі». Та навіть і в цих словах прозвучала непевність.

Сергій ВЛАД.

Реалії

ЗАЛІЗНА ЛОГІКА

В інтерв'ю агентству преси «Дніпро» голова ради директорів Української біржі металів (Дніпропетровськ) Ігор Лопатенок заявив, що металопрокат підприємств України став сьогодні найдорожчим у так званому рублевому просторі, а це загрожує економічною катастрофою. Ситуацію глава біржі пояснив фатальними поступками шахтарям, що призвело до подорожчання вугілля, а як наслідок — коксу та металу. Парадоксальний, як що не абсурдний факт: власний споживач потужної металургійної країни шукає прокат поза межами України, а продукція наших металургів вдома не знаходить збуту.

— Щоб уникнути перевиробництва, соціальних потрясінь та безробіття, в українських металургів залишається один вихід, — сказав Ігор Лопатенок, — везти свою продукцію на зарубіжний ринок — хай навіть і платитимуть там нижче світових цін.

Для колективів підприємств, як пояснив Ігор Лопатенок, це буде вигідно. І запропонував металургам скористатися послугами біржі, у якої є попередні домовленості з потенційними покупцями в Європі і Азії: поодинці вириватися у світ набагато складніше.

Не будемо гадати, чого тут більше — реклами біржі (яка вже й комісійних не бере) чи бажання разом з металургами вижити, але однозначно можна стверджувати, що нинішні ціни на всі без винятку товари і передусім на металопродукцію, нічого спільного з ринковими не мають. І давно стрибнули за межі здорового глузду. Мусимо погодитись з Ігорем Лопатенком, коли він каже: якщо лопата без держака коштує шістдесят купонів, то навряд чи нею копаємо город під засів — скоріше копаємо могилу...

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Подробиці

ПОГЛЯД З ТОГО БЕРЕГА

Голова Української національної асамблеї Ю. Шухевич влаштував у Львові прес-конференцію, присвячену ситуації у Придністров'ї. Відомий історик, професор В. Мороз окреслив історичні витоки цієї ситуації. Придністров'я на прес-конференції представляли член президії тамтешньої Верховної Ради О. Большаков та заступник голови Спілки українців Придністров'я Л. Іванович. Гості зауважили журналістам, що інформація про придністровські події вельми однобічна, цей край класифікують як русифікований заповідник застою і партократії. А тут живуть різні люди, і те, що вони відстали від процесів демократизації — не лише їхня вина, а й біда. Адже не з власної волі вони опинилися по той бік кордону (ці землі до 1940 року належали Україні, потім приєднані до Молдови). О. Большаков кваліфікував нинішні переговори по Придністров'ю «змовою держав» — оскільки інтереси самого Придністров'я там ніхто не представляє. Далі Большаков підкреслив, що придністровці прагнуть до мирного розв'язання проблеми, готові стати частиною федеративної Молдови, але... їх ніхто не слухає. Він (Большаков) був проти допомоги з боку кубанських козаків, оскільки це «українська земля, тож її повинні захищати українці». Тим часом, скаржилися гості, ні від держави, ні від громадських інституцій України (за винятком УНА) не відчувається навіть моральної підтримки, а вона потрібна, адже українці Придністров'я, приміром, хочуть мати подвійне громадянство, рідну школу і рідну церкву.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Анонс

ПОДИВІТЬСЯ НА СВОЇ КОЛЕСА

Настала весна, дітей важко втримати вдома, отже — побільшало дорожньо-транспортних пригод за їх участю. Причини відомі: необережність, незнання правил руху. Двоє юних киян — Сашко Машкін та Руслан Очеретяний занадто вільно рулювали своїми велосипедами на проїжджій частині вулиці, створюючи аварійні ситуації. Перелом ноги — не найгірший результат, але і його можна було уникнути.

Це, так би мовити, банальні приклади. Є й дещо нове. Наші діти, щоб бути незалежними від батьків, усе частіше намагаються заробити грошей, миючи лобове скло машин, що зупиняються на перехрестях. Вже є перші заробітки, але з'явились і перші жертви: 14-річний київський школяр Петро Коваленко не помітив, що машини рушили, і був збитий автомобілем, який виїхав з-за автобуса.

Отже, батькам варто подумати: безпека їхніх дітей на вулицях залежить від знання норм поведінки пішоходів та велосипедистів.

Міністерство внутрішніх справ та Міністерство освіти України, корпорація «Укравтотранс» та Державний комітет житлово-комунального господарства проводять 15 травня єдиний День безпеки дорожнього руху. Вже нині працівники ДАІ, педагоги, культорганізатори, юні інспектори розпочали проводити відповідні тематичні заняття, бесіди, вікторини.

Організатори акції підготували для дітей і своєрідний подарунок: протягом цього дня школярі зможуть безкоштовно користуватися міським транспортом.

Наталя ВОВНЕНКО,
інспектор ГУДАІ МВС України.

Знак біди

ЗЛОЧИНЕЦЬ — НЕ НАЦІОНАЛЬНІСТЬ

У Татарбунарах сталася трагедія: група злочинців здійснила вбивство сім'ї Іванченків. Як тільки ця страшна звістка облетіла місто, юрби мешканців почали громити оселі, що належали циганам. Бо, як з'ясувалося, саме група циган здійснила злочин.

Водночас на несанкціонованому мітингу, де зібралося приблизно дві тисячі місцевих жителів, вимагали негайно виселити з Татарбунар всіх циган (21 сім'я, 156 осіб). Представникам місцевої влади, правоохоронним органам довго не вдавалося вгамувати пристрасті — багато хто був готовий до самосуду. Аби запобігти ускладненню ситуації, циганські сім'ї було терміново вивезено за межі міста.

Причорномор'я, де проживають представники понад ста національностей, тривалий час відзначалося приязню між ними, відсутністю конфліктів на міжнаціональному грунті. І раптом — таке. Причому випадок у Татарбунарах не поодинокий. Схожі випадки — не в таких, щоправда, масштабах, трапилися у райцентрах Ширяєво, Ананьїв.

У зв'язку з подіями президія Одеської обласної Ради народних депутатів зробила заяву. Висловивши глибоке співчуття рідним і близьким сім'ї Іванченків, яка стала жертвою кримінального злочину, президія обласної ради водночас підкреслила: неприпустимо поширювати справедливий гнів населення до злочинців на інших громадян за національною ознакою. Закони України гарантують рівні права усім громадянам нашої держави — отже, ніхто не може бути обмеженим у правах інакше, як за законом.

Президія облради, вибачившись перед мешканцями Татарбунар, майно яких постраждало в результаті масових безпорядків, зажадала, щоб відповідні органи притягли до відповідальності осіб, які підбурювали до циганських погромів, брали в них участь.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Призначення

ОБРАЛИ ГОЛО

Чергова сесія Закарпатської облради обрала нового голову. Ним став перший заступник начальника УВС області Д. Дорчинець. Серед перших заяв на новій посаді йому довелось зачитати документ про складання повноважень народним депутатом України і депутатом облради І. Герцом. Мотивація — на знак протесту проти систематичного прийняття Радою рішень, що суперечать законам України. Яких саме

— Герц не ... ною ілюстр ... стали гостр ... питання пр ... у розпоряд ... зміну стату ... відділка Ль ... Бо запро ... проекти рі ... ремих депу ... жди співпа ... ством. Сесі ... нового г ... прийняла.

НОВИЙ ЄПИС

Новим керуючим єпархією після раптової смерті митрополита Херсонського і Таврійського Леонтія призначено єпископа Іларіона. У телевізійному зверненні до жителів області владика

наголосив: ... вбачає в т ... щинам ... льки ... общин ... мир і злаг ... Херсон є ... єпархію в

Характери

ТАРАС ШЕВЧЕ ФРОНТОВИ

Живе 70-річний ветеран Великої Вітчизняної війни, колишній старшина протитанкового винищувального дивізіону, далекий родич Кобзаря Тарас Григорович Шевченко у селищі Руська Поляна під Черкасами.

...20-річного Тараса призвали на дійсну строкову службу 15 травня 1941 року. Воював майже на всіх фронтах, був поранений, але доля вберегла його і довела до Берліна. Хто бачив документальний фільм про Рейхстаг, не міг не помітити

серед підп ... його стіна ... і його по ... Тарас Гри ... в ... Тарас ... торфовому ... Нині го ... організаці ... ще дужий ... з чорним ... ми, Т ... ває ра ... на. Має ... козака — ... Лід ...
Черкас

Щось новеньке

ПЕРШИЙ П

4 травня з ужгородського аеропорту вперше здійснено міжнародний рейс: з ініціативи авіакомпанії «Ейр-сервіс» відкрито чартерний маршрут «Будапешт — Дебрецен — Ужгород».

— Звичайно, підписання цього контракту додало чимало турбот, — розповідає командир авіазагону І. Скундзяк. — Треба було підготувати відповідні умови як для прийняття літаків, так і їх екіпажів та пасажирів. Крім цього, облаштувати пункти для роботи митників, прикордонників. Проте нинішні ринкові умови просто приму-

шують на ... партнерів ... кордоном ... За вин ... нічних д ... рони ... задо ... тість одн ... рецен ко ... дапешта ... Із пр ... криття ... маршруту ... род» до ... тог ... зве ... леги з Ч ...
Ужгоро

Зверніть увагу

МЕЦЕНАТИ З В

Близько двадцяти років пише вірші вінничанин Віктор Мельник, і впродовж останніх шести років безуспішно пропонував рукопис київським видавництвам. Невідомо, на скільки часу ще відтягнувся б вихід книжки, якби не підставили плече підприємці. Співробітники Він-

ницького ... ва «Аль ... сором і ... на вида ... вою «Пр ... надійшла ... гарень. ... редакція ... цького ... пису до ... няв лиш

Реклама

...ЗНА ...КА

...в залишаєть-
...сказав Ігор
...везти свою
...рубіжний ри-
...і платити
...світових цін.
...вів підпри-
...в Ігор Ло-
...вигідно. І
...металургам
...слугами бір-
...передні до-
...потенційними покупцями в Європі і Азії: поодинці вириватися у світ набагато складніше.

Не будемо гадати, чого тут більше — реклами біржі (яка вже й комісійних не бере) чи бажання разом з металургами вижити, але однозначно можна стверджувати, що нинішні ціни на всі без винятку товари і передусім на металопродукцію, нічого спільного з ринковими не мають. І давно стрибнули за межі здорового глузду. Мусимо погодитись з Ігорем Лопатенком, коли він каже: якщо лопата без держака коштує шістдесят купонів, то навряд чи нею копаємо город під засів — скоріше копаємо могилу...

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

...бищі

...ОГО БЕРЕГА

...застою і пар-
...живуть різ-
...що вони від-
...есів демокра-
...ише їхня ви-
...же не з влас-
...пинилися по
...(ці землі до
...жали Украї-
...нані до Мол-
...шаков кваль-
...переговори
...в'ю «змовою
...кільки інте-
...Придністров'я
...представляє.
...в підкреслив,
...ці прагнуть
...в'язання про-
...тати частиною федеративної Молдови, але... їх ніхто не слухає. Він (Большаков) був проти допомоги з боку кубанських козаків, оскільки це «українська земля, тож її повинні захищати українці». Тим часом, скаржилися гості, ні від державних, ні від громадських інституцій України (за винятком УНА) не відчувається навіть моральної підтримки, а вона потрібна, адже українці Придністров'я, приміром, хочуть мати подвійне громадянство, рідну школу і рідну церкву.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Міністерство внутрішніх справ та Міністерство освіти України, корпорація «Укравтотранс» та Державний комітет житлово-комунального господарства проводять 15 травня єдиний День безпеки дорожнього руху. Вже нині працівники ДАІ, педагоги, культорганізатори, юні інспектори розпочали проводити відповідні тематичні заняття, бесіди, вікторини

Організатори акції підготували для дітей і своєрідний подарунок: протягом цього дня школярі зможуть безкоштовно користуватися міським транспортом.

Наталя ВОВНЕНКО,
інспектор ГУДАІ МВС України.

...біди

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ

...іново вивезено
...
...р'я, де прожи-
...авники понад
...ностей, трива-
...ачалося прияз-
..., відсутністю
...міжнаціональ-
...І раптом —
...випадок у Та-
... поодинокий.
...и — не в та-
...а, масштабах,
...айцентрах Ши-
...
...з подіями пре-
...ї обласної Ра-
...епутатів зроби-
...ловивши глибо-
...рідним і близь-
...анченків, яка
...о кримінально-
...резидія облради водночас підкреслила: неприпустимо поширювати справедливий гнів населення до злочинців на інших громадян за національною ознакою. Закони України гарантують рівні права усім громадянам нашої держави — отже, ніхто не може бути обмеженим у правах інакше, як за законом.

Президія облради, вибачившись перед мешканцями Татарбунар, майно яких постраждало в результаті масових безпорядків, зажадала, щоб відповідні органи притягли до відповідальності осіб, які підбурювали до циганських погромів, брали в них участь.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Призначення

ОБРАЛИ ГОЛОВУ

Чергова сесія Закарпатської облради обрала нового голову. Ним став перший заступник начальника УВС області Д. Дорчинець. Серед перших заяв на новій посаді йому довелось зачитати документ про складання повноважень народним депутатом України і депутатом облради І. Герцом. Мотивація — на знак протесту проти систематичного прийняття Радою рішень, що суперечать законам України. Яких саме — Герц не вказав. Але певною ілюстрацією його вчинку стали гострі дебати навколо питання про передачу лісів у розпорядження Ради та зміну статусу Ужгородського відділка Львівської залізниці. Бо запропоновані раніше проекти рішень, на думку окремих депутатів, теж не завжди співпадали з законодавством. Сесія під керуванням нового голови документи прийняла.

НОВИЙ ЄПИСКОП

Новим керуючим єпархією після раптової смерті митрополита Херсонського і Таврійського Леонтія призначено єпископа Іларіона. У телевізійному зверненні до жителів області владика наголосив: головне завдання вбачає в тому, щоб між общинам[illegible]ізних ко[illegible]сій (тільки [illegible] Херсонщ[illegible] таких общин більше 120) панував мир і злагода. До приїзду в Херсон єпископ очолював єпархію в Івано-Франківську.

Характери

ТАРАС ШЕВЧЕНКО — ФРОНТОВИК

Живе 70-річний ветеран Великої Вітчизняної війни, колишній старшина протитанкового винищувального дивізіону, далекий родич Кобзаря Тарас Григорович Шевченко у селищі Руська Поляна під Черкасами.

...20-річного Тараса призвали на дійсну строкову службу 15 травня 1941 року. Воював майже на всіх фронтах, був поранений, але доля вберегла його і довела до Берліна. Хто бачив документальний фільм про Рейхстаг, не міг не помітити серед підписів, залишених на його стінах нашими воїнами, і його повний автограф — Тарас Григорович Шевченко.

П[illegible] війни пра[illegible] Тарас [illegible]игорович майс[illegible]ом на торфовому підприємстві.

Нині голова ветеранської організації Руської Поляни, ще дужий кремезний чоловік з чорн[illegible]и козацьк[illegible]ми вусами, Т[illegible] Шевчен[illegible] проживає ра[illegible] з сім'є[illegible]вого сина. Має такого ж міцного козака — онука Тараса.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

Щось новеньке

ПЕРШИЙ ПОЛІТ

4 травня з ужгородського аеропорту вперше здійснено міжнародний рейс: з ініціативи авіакомпанії «Ейр-сервіс» відкрито чартерний маршрут «Будапешт — Дебрецен — Ужгород».

— Звичайно, підписання цього контракту додало чимало турбот, — розповідає командир авіазагону І. Скундзяк. — Треба було підготувати відповідні умови як для прийняття літаків, так і їх екіпажів та пасажирів. Крім цього, облаштувати пункти для роботи митників, прикордонників. Проте нинішні ринкові умови просто примушують нас шукати нових партнерів, у тому числі за кордоном.

За винятком окремих технічних деталей, обидві сторони в основному залишилися задо[illegible]ими. До[illegible], вартість одного квитка до Дебрецен коштуватиме 45, Будапешта — 80 доларів США.

Із пропозицією про відкриття подібного рейсу за маршрутом «Прага — Ужгород» до закарпатських авіаторів звернулися також їх колеги з ЧСФР.

Микола ГОРВАТ.
Ужгород.

Зверніть увагу

МЕЦЕНАТИ З ВІННИЦІ

Близько двадцяти років пише вірші вінничанин Віктор Мельник, і впродовж останніх шести років безуспішно пропонував рукопис київським видавництвам. Невідомо, на скільки часу ще відтягнувся б вихід книжки, якби не підставили плече підприємці. Співробітники Вінницького малого підприємства «Альфа» виступили спонсором і оплатили витрати на видання збірки під назвою «Просто вірші», яка вже надійшла до київських книгарень. За справу взялась редакція «Доля» із Хмельницького — і шлях від рукопису до готового тиражу зайняв лише кілька місяців.

Реклама

Відгукніться!

Де ви, учасники першого салюту?

На день закінчення війни наша 82 ОЗАБ (окрема зенітна артилерійська бригада) 7-го корпусу ППО дислокувалася у столиці України. Отже, щастя здійснити перший салют на честь Дня Перемоги випало нам. Тож і виявилася 14-а зразкова батарея 3-го дивізіону 82 ОЗАБ 85-міліметрових гармат у день салюту в парку першою, а вже за нами займали позиції інші батареї та дивізіони нашої бригади.

Командував на той час 82-ю бригадою полковник Авакумов, нашою 14-ю батареєю — капітан Федотов, вогневим взводом батареї — лейтенант Підгальський. А ось поіменний перелік обслуги бодай однієї першої гармати нашої 14-ї батареї. Це: командир гармати сержант Микола Мидинець; номери гарматної обслуги: 1-й — старший сержант Семен Попов, 2-й — єфрейтор Ходжа Дазлетов, 3-й — єфрейтор Михайло Сінікопов, 4-й — рядовий Іван Перепелиця, 5-й — єфрейтор Адгам Фатрахманов, 6-й — рядовий Іван Магдик та гарматний майстер Григорій Корж.

Щиро надіюсь, що на терені вільної України ще є живі наші батарейці. І, прочитавши мій спогад про перший салют у Києві на честь Перемоги, відгукнуться. Моя адреса: 252179, Київ-179, вулиця Чорнобильська, № 11, квартира № 52; телефон: 444-44-23.

П...
учасник ...
ту в Києв...
на честь ...
Якщо матер...
ковано, гоно...
шити для пе...
глибокою пов...

Остан...

...А від ста...
коли, який ...
січні 1944 ро...
встигли одер...
Спочатку з А...
йону нашої ...
області, потім...
кої. І все. ...
звістки. У ...
1944-го загин...
ворожого сн...
хований, не в...

Ракурс

Славних прадідів великих правнуки хороші

Товариство книголюбів України безкоштовно передало Міністерству оборони України близько 3 тисяч книг на суму 2,5 тисячі карбованців. Це література з нашої історії та культури, твори давніх і сучасних українських письменників, різноманітні довідники. Мале підприємство «Росава», що тісно співпрацює з Товариством книголюбів, передало для дітей військових українські абетки — на суму 5 тисяч карбованців. А рада правління Київської обласної організації товариства вирішила передати на таку ж суму книжки для однієї з військових частин, що дислокуються на території області.

На церемонії передачі були присутні перший заступник голови правління Товариства книголюбів України В. Конашевич, начальник управління соціально-психологічної служби Міністерства оборони України полковник В. Мулява та інші зацікавлені особи, зокрема — праправнук Пантелеймона Куліша, капітан Андрій Куліш, якого ви бачите на знімку.

В'ячеслав БИКОВЕЦЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Так і ж...

«СУЛА» ВРЯ...

На лубенському заводі «Агрореммаш» відбулася непересічна подія в історії вітчизняного автомобілебудування — презентація нового автомобіля швидкої допомоги «Сула».

Всюдихід створено на базі повноприводного УАЗ, процедурне приміщення оснащене, можливо...
серійних «...
РАФ. Є нав...
ки, зробити ...
і сидіння в...
— результа...
робок лубен...
інституту «...
Не сьогод...
завтра «Су...

Оказії

ШВЕЙНИКИ ПРОТИ ЦЕНЗОРА

Набуває апогею скандал між Херсонською швейною фабрикою спортивних виробів та обласним управлінням охорони державних таємниць у пресі. Цензури нібито вже нема, а управління, як бачите, існує. Швейники зажадали від начальника цього управління Ю. Анисимова звільнити прим...
ратних метр...
симов вважа...
ним служба...
суверенній ...
тор фабрик...
шої думки: ...
чіпляється ...
має офіцій...
рівництво ф...
ло небажан...
та електрое...
ло користу...

Іван КА...
Херсон.

Експедиції

Море стане чист...

Щойно українська делегація повернулася з Італії, де відбулася міжнародна конференція з екологічних проблем Середземного та Чорного морів. Вчені ряду країн спільно обговорили проект Всесвітньої лабораторії «Ленд-3», мета якого — об'єднання зусиль у вирішенні ряду глобальних екологічних питань. Там вирішено сформувати міжнародну екологічну експедицію по Чорному і Середземному морям з використанням передових технологій, суча...
тролю вод...
станційного...
торій з ко...
тощо. Оч...
директор І...
Криму ака...
ляєв. З укр...
учасниками...
3» будуть ...
стерства е...
наук і Мі...
донних спр...

К...

Просяться в університети

Один з найстаріших навчальних заклад... України Харківський медінститут подав кло... потання до Мінвузу про надання йому ста... тусу медичного університету. Інститут засно... вано 1805 року як факультет Харківськог... університету. Нині тут навчається майже ... тисяч студентів, серед яких — посланці з 6... країни світу, працює 60 докторів, 350 канди... датів наук, 2 академіки, 6 лауреатів держав... них та академічних премій.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Ніхто не забутий

У Луцьку, на гранітній стіні 107-ми спале... них сіл Волині є напис: у роки війни замуче... но й розстріляно 165339 волинян. Неподал... стела загиблих солдатів-афганців. Їх 73. А ... травня відкрито ще одну гранітну плиту ...

ЗУ

сазав. Але певю його вчинку ебати навколо передачу лісів ня Ради та Ужгородського ької залізниці. овані раніше на думку ось, теж не зав- з законодав- ід керуванням документи

ОП

овне завдання щоб між об- кої сій (ті- онш таких 120) панував До приїзду в коп очолював о-Франківську.

КО —

, залишених на шими воїнами, автограф — вич Шевченко. пра Та- ч майором на дприємстві ветеранської ької Поляни, мезний чоловік зацькими вуса- чен прожи- м'є ого си- о ж міцного ка Тараса. ИТАРЕНКО.

ЛІТ

шукати нових ому числі за окремих тех- й, обидві сто- му залишилися До вар- вить до Деб- тиме 45 Бу- доларів США. ією про від- рейсу за рага — Ужго- патських авіа- ся також їх ко-

ла ГОРВАТ.

НИЦІ

го підприємст- иступили спон- витрати йрки під наз- ірші», яка вже иївських кни- раву взялась ях» із Хмельни- дях від руко- го тиражу зай- місяців.

львиях меня- к без лицен- е. Помните:

Відгукніться!

Де ви, учасники першого салюту?

На день закінчення війни наша 82 ОЗАБ (окрема зенітна артилерійська бригада) 7-го корпусу ППО дислокувалася у столиці України. Отже, щастя здійснити перший салют на честь Дня Перемоги випало нам. Тож і виявилася 14-а зразкова батарея 3-го дивізіону 82 ОЗАБ 85-міліметрових гармат у день салюту в парку першою, а вже за нами займали позиції інші батареї та дивізіони нашої бригади.

Командував на той час 82-ю бригадою полковник Авакумов, нашою 14-ю батареєю — капітан Федотов, вогневим взводом батареї — лейтенант Підгальський. А ось поіменний перелік обслуги бодай однієї першої гармати нашої 14-ї батареї. Це: командир гармати сержант Микола Мидинець; номери гарматної обслуги: 1-й — старший сержант Семен Попов, 2-й — єфрейтор Ходжа Дзлетов, 3-й — єфрейтор Михайло Сінікопов, 4-й — рядовий Іван Перепелиця, 5-й — єфрейтор Адгам Фатрахманов, 6-й — рядовий Іван Магдик та гарматний майстер Григорій Корж.

Щиро надіюсь, що на терені вільної України ще є живі наші батарейці. І, прочитавши мій спогад про перший салют у Києві на честь Перемоги, відгукнуться. Моя адреса: 252179, Київ-179, вулиця Чорнобильська, № 11, квартира № 52; телефон: 444-44-23.

Іван Єгорович ПЕРЕПЕЛИЦЯ, учасник першого салюту в Києві в 1945 році на честь Перемоги.

Якщо матеріал буде опубліковано, гонорар прошу залишити для потреб газети. З глибокою повагою.

Остання надія

...А від старшого брата Миколи, який пішов на війну в січні 1944 року, ми з матір'ю встигли одержати три листи. Спочатку з Апостолівського району нашої Дніпропетровської області, потім — з Миколаївської. І все. Після — жодної звістки. У лютому того ж 1944-го загинув (наче від кулі ворожого снайпера). А де похований, не відомо.

Багато писав листів у військові архіви, у військкомати, школи Миколаївської та Херсонської областей. Та звідусіль — відповідь, що місце поховання мого брата Миколи Горба встановити не вдається. Я вже літня людина, останнім своїм обов'язком вважаю знайти могилу брата і поклонитися їй. От і пишу з великою надією: а раптом хтось на Миколаївщині чи Херсонщині бачив напис на братській могилі: Горб Микола Олексійович, 1924 року народження, з села Чаплі Дніпропетровської області.

Моя адреса: 320118, Дніпропетровськ, вулиця Чаплінська, № 13, Горб Павло Олексійович. Чекатиму з нетерпінням і надією.

Ракурс

Славних прадідів великих правнуки хороші

Товариство книголюбів України безкоштовно передало Міністерству оборони України близько 3 тисяч книг на суму 2,5 тисячі карбованців. Це література з нашої історії та культури, твори давніх і сучасних українських письменників, різноманітні довідники. Мале підприємство «Росава», що тісно співпрацює з Товариством книголюбів, передало для дітей військових українські абетки — на суму 5 тисяч карбованців. А рада правління Київської обласної організації товариства вирішила передати на таку ж суму книжки для однієї з військових частин, що дислокуються на території області.

На церемонії передачі були присутні перший заступник голови правління Товариства книголюбів України В. Конашевич, начальник управління соціально-психологічної служби Міністерства оборони України полковник В. Мулява та інші зацікавлені особи, зокрема — праправнук Пантелеймона Куліша, капітан Андрій Куліш, якого ви бачите на знімку.

В'ячеслав БИКОВЕЦЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Так і живемо

«СУЛА» ВРЯТУЄ, ЯКЩО...

На лубенському заводі «Агроремммаш» відбулася непересічна подія в історії вітчизняного автомобілебудування — презентація нового автомобіля швидкої допомоги «Сула».

Всюдихід створено на базі повнопривідного УАЗ, процедурне приміщення оснащене, можливо, краще, ніж у серійних «швидких» фірми РАФ. Є навіть де помити руки, зробити записи — столик і сидіння відкидні. Новинка — результат спільних розробок лубенчан і львів'ян з інституту «Укравтобусбуд».

Не сьогодні й навіть не завтра «Сула» з логатипом «ЛЛ» зійде з конвеєра. Лише проектно - конструкторські розробки потребують не менше 20 мільйонів карбованців, а на реконструкцію заводу необхідно ще мільйонів з 370. Отже, чи не стане перший крок — останнім?

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Оказії

ШВЕЙНИКИ ПРОТИ ЦЕНЗОРА

Набуває апогею скандал між Херсонською швейною фабрикою спортивних виробів та обласним управлінням охорони державних таємниць у пресі. Цензури нібито вже нема, а управління, як бачите, існує. Швейники зажадали від начальника цього управління Ю. Анисимова звільнити приміщення (65 квадратних метрів). Але Ю. Анисимов вважає, що очолювана ним служба ще знадобиться суверенній Україні. Директор фабрики А. Рябоконь іншої думки: цензура просто чіпляється за роботу, що не має офіційного статусу. Керівництво фабрики відключило небажаним сусідам воду та електроенергію, заборонило користуватися туалетом.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Прецеденти

ВНОЧІ РАНІШЕ КРАЛИ. ТЕПЕР СІЮТЬ

Сесія Тертишницької сільради відмовила В. Руденку та М. Картавцеву виділити із запасу по 10 гектарів землі. Конфлікт владнався оригінальним способом: вночі фермери засіяли ячменем ті 20 гектарів, які їм перед тим обіцяли. На щастя, Носівська райрада підтримала фермерів і узаконила їх вимушені дії.

ХРЕСНИЙ ХІД

Хресний хід з хоругвами та іконами здійснили віруючі Подовки і Миколаївки Менського району до обласного центру. На центральній площі, біля резиденції глави обласної адміністрації, вони висунули вимогу негайно ліквідувати щойно створену замість ЛТП колонію-поселення у Домницькому монастирі, бо кілька сот поселенців не дають нормально працювати місцевому населенню, та й єдина на кілька сіл церква використовується не за призначенням. Вимоги віруючих вивчаються.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Експедиції

Море стане чистішим

Щойно українська делегація повернулася з Італії, де відбулася міжнародна конференція з екологічних проблем Середземного та Чорного морів. Вчені ряду країн спільно обговорили проект Всесвітньої лабораторії «Ленд-3», мета якого — об'єднання зусиль у вирішенні ряду глобальних екологічних питань. Там вирішено сформувати міжнародну екологічну експедицію по Чорному і Середземному морям з використанням передових технологій, сучасних методів контролю водних екосистем, дистанційного зондування акваторій з космічних апаратів тощо. Очолить експедицію директор Інституту розвитку Криму академік Валерій Беляєв. З української сторони учасниками проекту «Ленд-3» будуть спеціалісти Міністерства екології, Академії наук і Міністерства закордонних справ.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Коротко

Просяться в університети

Один з найстаріших навчальних закладів України Харківський медінститут подав клопотання до Мінвузу про надання йому статусу медичного університету. Інститут засновано 1805 року як факультет Харківського університету. Нині тут навчається майже 5 тисяч студентів, серед яких — посланці з 61 країни світу, працює 60 докторів, 350 кандидатів наук, 2 академіки, 6 лауреатів державних та академічних премій.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Ніхто не забутий

У Луцьку, на гранітній стіні 107-ми спалених сіл Волині є напис: у роки війни замучено й розстріляно 165339 волинян. Неподалік стела загиблих солдатів-афганців. Їх 73. А 9 травня відкрито ще одну гранітну плиту — пам'ять про 5 тисяч молодих волинян, відправлених наприкінці війни до Саратовської області, у тилові частини, на будову газопроводу Саратов — Москва. Більшість померла там від голоду й холоду, лишилось тільки 700 чоловік...

Того ж дня у Садівському лісі Луцького району вшановано пам'ять 30 воїнів УПА, які загинули у 1944—45 роках у боях з німцями та енкаведистами.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

І красива, і щаслива

Переможницею міського конкурсу краси стала учениця Бердичівського педагогічного училища Оксана Сохатська. Завдяки цьому вона вирушить у двотижневу туристську подорож до Канади і здійснить круїз по Чорному морю. От вам і не родись красивою...

Володимир ЛИЗА.

Житомир.

Кримінальна хроніка

МІСТО ХІМІКІВ, МІСТО ЗБРОЯРІВ

Одразу 6 кримінальних справ порушено проти учасників підпільного цеху по виготовленню вогнепальної зброї, який діяв у Шостці. Скориставшись дахом спеціального конструкторсько-технологічного бюро хіміко - фотографічної промисловості, «умільці» налагодили серійне виробництво револьверів трьох модифікацій. У момент затримання у співучасників незаконного ремесла було вилучено 14 револьверів, заготовки зброї, боєприпаси.

Попередньо встановлено, що виготовлялись револьвери не лише на продаж: частина продукції використовувалась її «творцями» безпосередньо в ділі, тобто при організації розбійних нападів і грабунків на території Сумської та ряду інших областей.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

ЧЕКАЄ КАРА ЗА ПІСТОЛЕТ МАКАРОВА

Лише торік на Донеччині здійснено близько 2,5 тисячі злочинних посягань на міліціонерів. Захищаючись, уже в першому кварталі цього року міліція у 23 випадках змушена була стріляти.

Вночі, 27 квітня, у тролейбусі на території Ворошиловського району Донецька здійснено напад на міліціонера, відібрано пістолет Макарова. УВС області звернулося до громадян з проханням про допомогу у розшуку, пообіцявши нагороду — 5 тисяч карбованців. Чи то обіцянка спрацювала, чи оперативні розшукові заходи, але за лічені дні злочинців знайдено й притягнуто до карної відповідальності. Не згубилася на дні злочинного світу і міліцейська зброя.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

ПОГОДА

13—14 травня у північних і східних областях України невеликий короткочасний дощ, подекуди грози, на решті території переважно без опадів. Вітер західний, 5—10 метрів на секунду. Температура вдень 13—19, на півдні і південному сході близько 20, вночі 3—9 градусів тепла. У західних областях на грунті приморозки 0—5 градусів.

По Київській області сьогодні вдень без опадів, ввечері невеликий короткочасний дощ, подекуди грози, вітер західний, 5—10 метрів на секунду. Температура 14—19 градусів.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО СЛУЖБУ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

РОЗДІЛ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Служба безпеки України

Служба безпеки України — державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України.

Служба безпеки України підпорядкована Президенту України і підконтрольна Верховній Раді України.

Стаття 2. Завдання Служби безпеки України

На Службу безпеки України покладається у межах визначеної законодавством компетенції захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб.

До завдань Служби безпеки України також входить попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів проти миру і безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки та інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України.

Стаття 3. Засади діяльності Служби безпеки України.

Діяльність Служби безпеки України, її органів і співробітників грунтується на засадах законності, поваги до прав і гідності особи, позапартійності та відповідальності перед народом України.

В оперативно-службовій діяльності Служба безпеки України дотримується принципів поєднання єдиноначальності і колегіальності, гласності і конспірації.

Стаття 4. Правова основа діяльності Служби безпеки України

Правову основу діяльності Служби безпеки України становлять Конституція України, цей Закон та інші акти законодавства України, відповідні міжнародні правові акти, визнані Україною.

Стаття 5. Діяльність Служби безпеки України і права людини

Діяльність Служби безпеки України здійснюється на основі дотримання прав і свобод людини. Органи і співробітники Служби безпеки України повинні поважати гідність людини і виявляти до неї гуманне ставлення, не допускати розголошення відомостей про особисте життя людини. У виняткових випадках з метою припинення та розкриття державних злочинів окремі права та свободи особи можуть бути тимчасово обмежені у порядку і межах, визначених Конституцією та законами України.

Неправомірне обмеження законних прав та свобод людини неприпустиме і тягне за собою відповідальність згідно з законодавством.

Орган Служби безпеки України у разі порушення його співробітниками при виконанні службових обов'язків прав чи свобод людини повинен вжити заходів до поновлення цих прав та свобод, відшкодування заподіяної моральної і матеріальної шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Служба безпеки України на вимогу громадян України у місячний строк зобов'язана дати їм письмові пояснення з приводу обмеження їх прав чи свобод. Такі особи мають право оскаржити до суду неправомірні дії посадових (службових) осіб та органів Служби безпеки України.

Стаття 6. Позапартійність Служби безпеки України

Використання Служби безпеки України в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

Діяльність партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі, в Службі безпеки України забороняється.

На період служби чи роботи за трудовим договором членство співробітників Служби безпеки України у таких об'єднаннях припиняється.

Як виняток, дозволяється членство працівників, які уклали трудовий договір із Службою безпеки України, у професійних спілках.

Стаття 7. Право громадськості на інформацію про діяльність Служби безпеки України

Громадськість України через засоби масової інформації та в інших формах у визначеному законодавством порядку інформується про діяльність Служби безпеки України.

Забороняється встановлювати обмеження на інформацію щодо загального бюджету Служби безпеки України, її компетенції та основних напрямів діяльності, а також випадків протиправних дій органів і співробітників Служби безпеки України.

Не підлягають розголошенню відомості, що становлять державну, військову, службову та комерційну таємницю, а також інформація конфіденційного характеру, розголошення якої може завдати шкоди національній безпеці України, честі і гідності особи або порушити її законні права, крім випадків, передбачених законодавством в інтересах правосуддя.

Стаття 8. Відносини Служби безпеки України з державними органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами, громадянами та їх об'єднаннями

Служба безпеки України взаємодіє з державними органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами, які сприяють виконанню покладених на неї завдань.

Громадяни України та їх об'єднання, інші особи сприяють законній діяльності Служби безпеки України на добровільних засадах.

РОЗДІЛ II
СИСТЕМА І ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 9. Система Служби безпеки України

Систему Служби безпеки України складають Центральне управління Служби безпеки України, підпорядковані йому регіональні органи, Служба безпеки Республіки Крим, органи військової контррозвідки, військові формування, а також навчальні, науково-дослідні та інші заклади Служби безпеки України.

Організаційна структура Служби безпеки України визначається Президентом України.

Центральне управління Служби безпеки України, інші органи та установи, що входять у систему Служби безпеки України, є юридичними особами, мають печатку із зображенням державного герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, рахунки в банках, у тому числі валютні.

Стаття 10. Центральне управління Служби безпеки України

Центральне управління Служби безпеки України відповідає за стан державної безпеки, координує і контролює діяльність інших органів Служби безпеки України. До його складу входять апарат голови Служби безпеки України та функціональні підрозділи: розвідки, контррозвідки, військової контррозвідки, захисту національної державності, боротьби з корупцією і організованою злочинною діяльністю, інформаційно-аналітичний, оперативно-технічний, оперативного документування, слідчий, урядового зв'язку, по роботі з особовим складом, адміністративно-господарський, фінансовий, військово-медичний та інші згідно з організаційною структурою Служби безпеки України.

Центральне управління Служби безпеки України видає положення, накази, розпорядження, інструкції, дає вказівки, обов'язкові для виконання у системі Служби безпеки України. Зазначені акти не підлягають виконанню, якщо в них встановлюються не передбачені законодавством додаткові повноваження органів і співробітників Служби безпеки України або антиконституційні обмеження прав та свобод громадян.

У межах своєї компетенції Центральне управління Служби безпеки України вносить Президенту України пропозиції про видання актів з питань збереження державної таємниці, обов'язкових для виконання органами державного управління, підприємствами, установами, організаціями і громадянами.

Стаття 11. Регіональні органи Служби безпеки України

З метою ефективного виконання своїх завдань Службою безпеки України створюються її регіональні органи — обласні управління Служби безпеки України, їх міжрайонні, районні та міські підрозділи, розміщення і територіальна компетенція яких можуть не збігатися з адміністративно - територіальним поділом України.

В інтересах державної безпеки органи і підрозділи Служби безпеки України можуть створюватися на окремих державних стратегічних об'єктах і територіях, у військових формуваннях.

У своїй оперативно-службовій діяльності регіональні органи Служби безпеки України незалежні від органів місцевої державної адміністрації та місцевого самоврядування, посадових осіб, партій і рухів.

Стаття 12. Органи військової контррозвідки

Органи військової контррозвідки утворюються для контррозвідувального забезпечення Збройних Сил, Національної гвардії і Прикордонних військ України та інших військових формувань, дислокованих на території України.

Стаття 13. Голова Служби безпеки України

Керівництво всією діяльністю Служби безпеки України, її Центральним управлінням здійснює Голова Служби безпеки України. Він несе персональну відповідальність за виконання завдань, покладених на Службу безпеки України.

Голова Служби безпеки України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Голова Служби безпеки України має заступників, які за його поданням призначаються Президентом України.

Стаття 14. Колегія Служби безпеки України

У Службі безпеки України створюється колегіальний дорадчий орган — колегія, яка визначає шляхи виконання покладених на Службу безпеки України завдань, приймає рішення з основних напрямів і проблем оперативно-службової діяльності та роботи з кадрами.

Рішення колегії приймаються більшістю голосів і оголошуються наказами Голови Служби безпеки України.

До складу колегії входять Голова Служби безпеки України, його заступники, Голова Служби безпеки Республіки Крим та інші особи, крім народних депутатів України, призначені Президентом України за погодженням з Верховною Радою України. Перебування членів колегії в партіях, рухах, інших громадських об'єднаннях, що мають політичні цілі, відповідно до статті 6 цього Закону припиняється.

Положення про колегію Служби безпеки України затверджується Президентом України.

Стаття 15. Порядок призначення начальників органів і підрозділів Служби безпеки України

Начальники підрозділів Центрального управління Служби безпеки України: розвідки, контррозвідки, військової контррозвідки, захисту національної державності, боротьби з корупцією і організованою злочинною діяльністю, інформаційно-аналітичного, оперативно-технічного, оперативного документування, слідчого, урядового зв'язку, по роботі з особовим складом, а також начальники регіональних органів — обласних управлінь Служби безпеки України призначаються Президентом України за поданням Голови Служби безпеки України.

Голова Служби безпеки Республіки Крим призначається відповідно до законодавства Республіки Крим за погодженням з Головою Служби безпеки України.

Порядок призначення інших посадових осіб Служби безпеки України визначається Головою Служби безпеки України. Начальники регіональних органів Служби безпеки України призначаються з відома глави місцевої державної адміністрації.

Стаття 16. Взаємодія Служби безпеки України з органами безпеки іноземних держав

Для вирішення покладених завдань Служба безпеки України може встановлювати контакти з органами безпеки іноземних держав і взаємодіє з ними на підставі норм міжнародного права, відповідних договорів та угод.

Стаття 17. Взаємодія Служби безпеки України з правоохоронними та іншими державними органами України

Служба безпеки України взаємодіє з Управлінням охорони вищих посадових осіб України, Національною гвардією України, правоохоронними та митними органами України у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Служби безпеки України і відповідного відомства.

Стаття 18. Фінансування, матеріально-технічне та соціально-побутове забезпечення Служби безпеки України

Фінансування, матеріально-технічне та соціально-побутове забезпечення Служби безпеки України здійснюється Кабінетом Міністрів України у порядку, визначеному Верховною Радою України, за рахунок коштів державного бюджету України.

Органи місцевої державної адміністрації та місцевого самоврядування сприяють Службі безпеки України, її органам і підрозділам у вирішенні житлових та інших соціально-побутових проблем, забезпеченні транспортом і зв'язком.

Служба безпеки України має адміністративні приміщення та інші споруди, об'єкти охорони здоров'я, навчального, науково-дослідного, господарського та соціально-культурного призначення, відомчий житловий фонд.

РОЗДІЛ III
КАДРИ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 19. Склад кадрів Служби безпеки України

Кадри Служби безпеки України складають: співробітники-військовослужбовці, працівники, які уклали трудовий договір із Службою безпеки України, а також військовослужбовці строкової служби.

До органів Служби безпеки України приймаються на конкурсній, добровільній і договірній основі громадяни України, здатні за діловими та моральними якостями, освітнім рівнем і станом здоров'я ефективно виконувати службові обов'язки.

(Продовження на 7-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про Службу безпеки України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Закон України «Про Службу безпеки України» ввести в дію з моменту його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України до 1 липня 1992 року привести у відповідність з цим Законом постанови і розпорядження Уряду України, що стосуються діяльності Служби безпеки України.

3. Службі безпеки України, відповідним міністерствам, державним комітетам та відомствам України до 1 липня 1992 року забезпечити перегляд відомчих нормативних актів та приведення їх у відповідність із зазначеним Законом.

4. Визнати таким, що втратив чинність, пункт 4 Постанови Верховної Ради України від 20 вересня 1991 року «Про створення Служби національної безпеки України».

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
25 березня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО СЛУЖБУ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 6-й стор.).

Критерії професійної придатності, зокрема юридичної обізнаності, визначаються кваліфікаційно-нормативними документами, які затверджуються головою Служби безпеки України.

Чисельний склад співробітників Служби безпеки України визначається Президентом України за поданням голови Служби безпеки України, виходячи з потреб надійного захисту державної безпеки України, в межах встановленого бюджету.

Стаття 20. Військовослужбовці Служби безпеки України

Умови і порядок виконання своїх обов'язків співробітниками - військовослужбовцями Служби безпеки України визначаються укладенням договором (контрактом). На них, а також на військовослужбовців строкової служби поширюється порядок проходження військової служби у Збройних Силах України, визначений законодавством. Військовослужбовці Служби безпеки України приймають військову присягу на вірність народу України.

Військовослужбовцям Служби безпеки України видається службове посвідчення, вони мають єдину форму одягу, зразки якого затверджуються Президентом України.

Використання військових звань, відзнак, форми одягу і службового посвідчення військовослужбовців Служби безпеки України іншими особами тягне за собою встановлену законодавством відповідальність.

Стаття 21. Правове регулювання трудових відносин працівників Служби безпеки України

Трудові відносини працівників, які уклали трудовий договір із Службою безпеки України, регулюються законодавством України про працю.

Стаття 22. Підготовка спеціалістів для Служби безпеки України

Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації спеціалістів для Служби безпеки України здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» та інших актів законодавства.

Для забезпечення професійної освіти кадрів Служба безпеки України створює відповідні навчальні заклади.

Стаття 23. Запас Служби безпеки України

Запас Служби безпеки України складають військовослужбовці, що вислужили установлені строки в Службі безпеки України, а також інші військовозобов'язані громадяни, зараховані за їх згодою в запас Служби безпеки України.

Зазначені особи перебувають на військовому обліку у регіональних органах Служби безпеки України і проходять учбові збори у визначеному законодавством порядку.

РОЗДІЛ IV

ПОВНОВАЖЕННЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 24. Обов'язки Служби безпеки України

Служба безпеки України відповідно до своїх основних завдань зобов'язана:

1) здійснювати розвідувальну та інформаційно-аналітичну роботу в інтересах ефективного проведення органами державної влади та управління України внутрішньої і зовнішньої діяльності, вирішення проблем оборони, соціально-економічного будівництва, науково-технічного прогресу, екології та інших питань, пов'язаних з національною безпекою України;

2) проводити заходи контррозвідувального забезпечення дипломатичних представництв, консульських та інших державних установ, а також заходи, пов'язані з охороною державних інтересів у сфері зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності, безпекою громадян України за кордоном;

3) виявляти, припиняти та розкривати злочини, розслідування яких віднесено законодавством до компетенції Служби безпеки України; проводити дізнання і слідство у цих справах; розшукувати осіб, які переховуються у зв'язку з вчиненням зазначених злочинів;

4) здійснювати контррозвідувальні заходи з метою попередження, виявлення, припинення і розкриття будь-яких форм розвідувально-підривної діяльності проти України;

5) забезпечувати захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності України від протиправних посягань з боку окремих осіб та їх об'єднань;

6) здійснювати контррозвідувальне забезпечення оборонного комплексу, Збройних Сил України, інших військових формувань, дислокованих на території України, енергетики, транспорту, зв'язку, а також важливих об'єктів інших галузей господарства;

7) брати участь у розробці і здійсненні заходів щодо захисту державних таємниць України, сприяти у порядку, передбаченому законодавством, підприємствам, установам, організаціям та підприємцям у збереженні комерційної таємниці, розголошення якої може завдати шкоди життєво важливим інтересам України;

8) здійснювати відповідно до законодавства профілактику правопорушень у сфері державної безпеки;

9) у межах визначеної законодавством компетенції забезпечувати захист особистої безпеки громадян; брати участь у реабілітації і поновленні прав незаконно репресованих осіб;

10) сприяти Прикордонним військам України в охороні державного кордону України;

11) сприяти забезпеченню режиму воєнного та надзвичайного стану в разі їх оголошення, а також ліквідації наслідків стихійного лиха, значних аварій, катастроф, епідемій, епізоотій та інших надзвичайних ситуацій;

12) надавати наявними силами і засобами, в тому числі і технічними, допомогу органам внутрішніх справ, іншим правоохоронним органам у боротьбі із злочинністю;

13) брати участь у розробці заходів і вирішенні питань, що стосуються в'їзду в Україну та виїзду за кордон, перебування на її території іноземців та осіб без громадянства, прикордонного режиму і митних правил;

14) забезпечувати засекреченим і шифрованим зв'язком державні органи України і посадових осіб відповідно до переліку, який встановлюється Кабінетом Міністрів України;

15) проводити наукові дослідження і дослідно-конструкторські роботи, впроваджувати їх результати в практику діяльності Служби безпеки України;

16) виконувати за дорученням Верховної Ради України або Президента України інші завдання, безпосередньо спрямовані на забезпечення внутрішньої та зовнішньої безпеки держави.

Стаття 25. Права Служби безпеки України

Службі безпеки України, її органам і співробітникам для виконання покладених на них обов'язків надається право:

1) вимагати від громадян та посадових осіб припинення правопорушень і дій, що перешкоджають здійсненню повноважень Служби безпеки України, перевіряти у зв'язку з цим документи, які посвідчують їх особу, а також проводити огляд осіб, їх речей і транспортних засобів, якщо є загроза втечі підозрюваного або знищення чи приховання речових доказів злочинної діяльності;

2) подавати органам державного управління обов'язкові для розгляду пропозиції з питань національної безпеки України, в тому числі про припинення роботи, пов'язаної з державними таємницями, яка виконується з порушенням встановлених правил;

3) одержувати за письмовим запитом керівника відповідного органу Служби безпеки України від міністерств, державних комітетів, інших відомств, установ, підприємств, організацій, військових частин, громадян та їх об'єднань дані і відомості, необхідні для забезпечення державної безпеки України, а також користуватись з цією метою службовою документацією і звітністю;

4) входити у порядку, погодженому з адміністрацією підприємств, установ та організацій і командуванням військових частин, на їх територію і в службові приміщення;

5) мати слідчі ізолятори для утримання осіб, взятих під варту та затриманих органами Служби безпеки України;

6) використовувати з наступним відшкодуванням витрат та збитків транспортні засоби, які належать підприємствам, установам і організаціям, військовим частинам і громадянам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав і організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, припинення злочинів, переслідування та затримання осіб, які підозрюються в їх вчиненні, доставки до лікувальних установ осіб, що потребують термінової медичної допомоги;

7) виключно при безпосередньому припиненні злочинів, розслідування яких віднесено законодавством до компетенції Служби безпеки України, переслідуванні осіб, що підозрюються у їх вчиненні, заходити в жилі, службові, виробничі та інші приміщення, на території і земельні ділянки та оглядати їх з наступним повідомленням прокурора протягом 24 годин;

8) проводити гласні і негласні оперативні заходи у порядку, визначеному Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»;

9) здійснювати співробітництво з громадянами України та іншими особами, в тому числі на договірних засадах, дотримуючись при цьому умов добровільності і конфіденційності цих стосунків;

10) користуватися на договірних засадах службовими приміщеннями установ, підприємств, організацій, військових частин, а також жилими та іншими приміщеннями громадян;

11) направляти військовослужбовців Служби безпеки України для роботи на штатних посадах в інших установах, підприємствах і організаціях на час виконання конкретних завдань в інтересах розвідки, контррозвідки, боротьби з корупцією та організованою злочинною діяльністю; в окремих випадках у порядку, визначеному колегією Служби безпеки України, допускається направлення на роботу таких військовослужбовців в установи, підприємства і організації за ініціативою їх керівників;

12) в інтересах розвідки, контррозвідки і оперативно-розшукової діяльності створювати інформаційні системи та вести оперативний облік в обсязі і порядку, що визначається завданнями, покладеними на Службу безпеки України цим Законом;

13) морально і матеріально заохочувати співробітників Служби безпеки України та інших осіб за заслуги по забезпеченню державної безпеки; представляти їх у встановленому порядку до державних нагород;

14) позачергового придбання квитків на всі види транспорту незалежно від наявності місць і поселення в готелях при пред'явленні посвідчення про відрядження;

15) користуватися безоплатно проїздом всіма видами міського пасажирського транспорту загального користування (крім таксі), залізничного та водного транспорту приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів, а також попутним транспортом.

Стаття 26. Підстави і порядок застосування зброї та спеціальних засобів

Військовослужбовці Служби безпеки України мають право зберігати, носити, використовувати і застосовувати зброю та спеціальні засоби на підставах і в порядку, передбачених Законом України «Про міліцію», військовими статутами Збройних Сил України та іншими актами законодавства.

РОЗДІЛ V

СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ І ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 27. Соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України

Держава забезпечує соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України.

Військовослужбовці Служби безпеки України користуються політичними, соціально-економічними та особистими правами і свободами, а також пільгами відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», цього Закону, інших актів законодавства.

Право на пільги зберігається за військовослужбовцями Служби безпеки України, які звільняються із служби за віком, хворобою або вислугою років.

Соціальний захист працівників, які уклали трудовий договір із Службою безпеки України, забезпечується на загальних підставах відповідно до законодавства про працю.

Стаття 28. Правові гарантії захисту військовослужбовців Служби безпеки України та громадян, які беруть участь у забезпеченні державної безпеки

Військовослужбовці Служби безпеки України при виконанні покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Недоторканність їх особи, їх честь і гідність охороняються законодавством.

Правопорушення щодо членів родин військовослужбовців Служби безпеки України, здійснені у зв'язку з виконанням покладених на цих військовослужбовців обов'язків, тягнуть за собою встановлену законодавством відповідальність.

Під захистом держави знаходяться особи, які допомагають і сприяють Службі безпеки України, а також пенсіонери Служби безпеки України.

Особам, які допомагають і сприяють Службі безпеки України, гарантується конфіденційність стосунків. Розголошення даних про такі стосунки, інші правопорушення щодо цих громадян та членів їх родин, які здійснюються у зв'язку з діяльністю по забезпеченню державної безпеки, тягнуть за собою встановлену законодавством відповідальність.

Працівники Служби безпеки України в разі залучення їх до заходів по забезпеченню державної безпеки, не пов'язаних безпосередньо з їх функціональними обов'язками, користуються правами, що надаються військовослужбовцям Служби безпеки України пунктами 1, 4, 6 і 7 статті 25 цього Закону. У цих випадках на них поширюються гарантії правового захисту, встановлені для військовослужбовців Служби безпеки України.

Не допускається розголошення факту належності співробітників Служби безпеки України до її оперативних підрозділів.

Стаття 29. Компенсації та виплати у разі загибелі або каліцтва співробітників Служби безпеки України і громадян, залучених до заходів по забезпеченню державної безпеки, та заподіяння збитків їх майну

В разі загибелі військовослужбовця Служби безпеки України у зв'язку з виконанням службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманцям виплачується одноразова допомога у розмірі десятирічного грошового забезпечення за останньою посадою, яку він займав, і призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника в розмірі місячного посадового окладу.

В разі каліцтва, заподіяного військовослужбовцю Служби безпеки України у зв'язку з виконанням службових обов'язків, а також інвалідності, що настала у період проходження служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце у період проходження служби, йому виплачується одноразова допомога в розмірі від трирічного до п'ятирічного грошового забезпечення (залежно

(Закінчення на 8-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО СЛУЖБУ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 6—7-й стор.).

від ступеня втрати працездатності) і призначається пенсія по інвалідності.

Збитки, завдані майну військовослужбовця Служби безпеки України або членам його родини у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, компенсуються йому, а в разі його загибелі — членам сім'ї, у повному обсязі за рахунок коштів державного бюджету.

Положення цієї статті поширюються на працівників Служби безпеки України та осіб, залучених до заходів по забезпеченню державної безпеки, а також на пенсіонерів Служби безпеки України.

Стаття 30. Грошове забезпечення військовослужбовців Служби безпеки України

Форми та розміри грошового забезпечення військовослужбовців Служби безпеки України встановлюються Президентом України і повинні забезпечувати достатні матеріальні умови для комплектування Служби безпеки України якісним складом військовослужбовців, враховувати характер, умови роботи, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності.

Розділ VI
КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 31. Контроль Верховної Ради України за діяльністю Служби безпеки України

Постійний контроль за діяльністю Служби безпеки України, дотриманням нею законодавства здійснюється Комісією Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки.

Голова Служби безпеки України регулярно інформує Верховну Раду України, Президію Верховної Ради України та Комісію Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки про діяльність Служби безпеки України, стан державної безпеки, дотримання чинного законодавства, забезпечення прав і свобод людини та з інших питань.

Служба безпеки України у порядку, встановленому законодавством, зобов'язана відповідати на запити постійних і тимчасових комісій Верховної Ради України та народних депутатів України.

Голова Служби безпеки України щорічно подає Верховній Раді України звіт про діяльність Служби безпеки України.

Стаття 32. Контроль Президента України за діяльністю Служби безпеки України

Контроль за діяльністю Служби безпеки України здійснюється Президентом України та уповноваженими ним державними органами.

Постійний контроль за дотриманням конституційних прав громадян і законодавства в оперативно-розшуковій діяльності органів і підрозділів Служби безпеки України, а також контроль за відповідністю виданих Службою безпеки України положень, наказів, розпоряджень, інструкцій і вказівок Конституції і законам України здійснюється спеціально призначеними Президентом України посадовими особами. Повноваження цих посадових осіб та правові гарантії їх діяльності визначаються Положенням, яке затверджується Президентом України.

Служба безпеки України регулярно у порядку, визначеному Президентом України, інформує Президента України, членів Ради національної безпеки України і посадових осіб, спеціально призначених Президентом України, з основних питань своєї діяльності, про випадки порушення законодавства, а також на їх вимогу подає інші необхідні відомості.

Голова Служби безпеки України щорічно подає Президенту України письмовий звіт про діяльність Служби безпеки України.

Голова Служби безпеки України несе персональну відповідальність за своєчасність, об'єктивність і повноту поданої інформації.

Стаття 33. Контроль за адміністративно - господарською і фінансовою діяльністю Служби безпеки України

Контроль за адміністративно-господарською і фінансовою діяльністю Служби безпеки України здійснюється у порядку, визначеному Президентом України.

Стаття 34. Нагляд за додержанням законів

Вищий нагляд за додержанням і застосуванням законів Службою безпеки України здійснює Генеральний прокурор України та уповноважені ним прокурори.

Розділ VII
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття 35. Відповідальність співробітників Служби безпеки України

Співробітники Служби безпеки України самостійно приймають рішення в межах своїх повноважень. Вони повинні відмовитись від виконання будь-яких наказів, розпоряджень або вказівок, які суперечать чинному законодавству. За протиправні дії та бездіяльність вони несуть дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Співробітники Служби безпеки України, які виконують свої обов'язки відповідно до наданих законодавством повноважень і в рамках Закону, не несуть відповідальності за завдані майнові збитки.

Такі збитки відповідно до законодавства компенсуються за рахунок державного бюджету Службою безпеки України.

Стаття 36. Відповідальність за неправомірні дії, що перешкоджають реалізації повноважень Служби безпеки України

Законні вимоги співробітників Служби безпеки України при виконанні ними службових обов'язків є обов'язковими для громадян і посадових осіб.

Непокора або опір законним вимогам співробітників Служби безпеки України, неправомірне втручання в їх законну діяльність тягнуть за собою відповідальність, передбачену законодавством.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
25 березня 1992 року

ДНІ КУЛЬТУРИ, ОПАЛЕНОЇ РАДІАЦІЄЮ

На шпальтах газет Рад

14—17 травня у Рівному відбудуться Дні культури областей, що постраждали від чорнобильської катастрофи. Про це розмова з міністром України у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Г. Готовчицем.

Минула шоста річниця чорнобильської біди. Нині багато що, пов'язане з аварією, прояснилося. Зокрема, можемо сказати, що територія забруднення становить понад п'ять мільйонів гектарів. Але якби виміром були лише гектари. Головне — люди. А їх на чорнобильському сліді в Україні проживає понад два з половиною мільйони чоловік. В 2180 містах, селищах і селах.

— І вони, Георгію Олександровичу, не лише працювали, вели домашнє господарство...

— Так, не тільки працювали. Забруднені землі українського Полісся — це досить унікальна територія не лише в природному, але й в культурно-етнічному плані. Як стверджують історики, Прип'ятщина є складовою частиною прабатьківщини слов'ян. Впродовж віків люди цього краю розвивали, плекали свою народну культуру, надаючи їй неповторного колориту, характерної специфіки.

— У чому це виявлялося?

— В усьому життєвому укладі. Особливо в безцінних надбаннях матеріальної і духовної культури — унікальних місцевих традиціях, звичаях та обрядах, фольклорі, народних промислах, пам'ятках народної архітектури та побуту. Лише тут, приміром, можна побачити вулики, зроблені з колод дерев, так зване бортницьке бджільництво, а також збережені архаїчні назви сіл — Сварицевичі на Рівненщині (очевидно, від імені давньослов'янського божества Сварога), Людень, Велинь... Унікальними є біля Овруча кар'єри, де з часів Київської Русі добувають рожевий граніт, шифер, який широко використовувався у будівництві давньоруських храмів. Неперевершеними виторами мистецтва є вироби з лози, соломи, лика... А народні гуляння, обряди!

Усе це становить етнокультурне обличчя цього краю, і має не лише національне, а й загальнослов'янське історико-культурне значення.

— Незважаючи на всю складність нашої історії, воно збереглось, а тепер над ним зависла загроза?

— Звичайно, багато вже втрачено, його не повернеш. Але те, що можна, треба зберегти для нащадків. Бо загроза втрати є. Судіть самі. Сімдесят шість сіл, де проживало понад 90 тисяч чоловік, залишилися пустинними. Не знаю, чи колись тут завирує життя. Десятки тисяч людей виїхали самі. Переселення триває. Словом, порушується, зникає те середовище, в якому розвивалися традиції, звичаї, зразки народної культури в цілому. І це хвилює громадськість.

— Тож ідея проведення Днів культури потерпілих областей підказана самим життям?

— Саме так. Знаєте, недавно я виїжджав у Народичі, мав бесіди з кількома сім'ями, які покинули чисті місця і повернулися до своїх домівок. Значною мірою спонукала їх до цього туга за рідним краєм, за тією атмосферою, що була невід'ємною складовою їхнього буття. Духовне часто переважає над матеріальним. Не можуть замінити його навіть найрозкішніші будинки у нових місцях. Тому треба думати й діяти, щоб максимальною мірою зберегти атмосферу минулого, те, що передавалось із покоління в покоління і міцно ввійшло у спосіб життя людей.

При міністерстві сформовано спеціалізовану історико-культурну експедицію, яка покликана займатися вивченням і збереженням культурної спадщини Полісся. Очолює її ентузіаст цієї справи Р. Омеляшко. Нині ведеться пошук та реєстрація історико-культурних матеріалів, виявлених до аварії на забруднених територіях Полісся. На їх основі буде розроблена комплексна перспективна програма подальших експедиційних досліджень.

Сподіваємось, що і Дні культури послугують підвищенню уваги до цих проблем, активізації роботи.

— А які заходи відбудуться в рамках Днів культури?

— По-перше, і це, мабуть, найголовніше, науково-практична конференція з питань виявлення, збереження та охорони історико-культурної спадщини потерпілих районів. Вважаємо, що нагромаджений досвід, осмислення проблем допоможуть виробити рекомендації для практичних дій. По-друге, будуть організовані виставки фоторобіт на чорнобильську тематику, врятованих у зоні відчуження ікон, робіт сучасних народних майстрів. Мається на увазі провести також вечір поліського фольклору з участю колективів та окремих виконавців з потерпілих районів України, Білорусі та Росії. Це основні заходи.

Хочу підкреслити, що таку акцію ми з Міністерством культури проводимо вперше. Думаю, вона дасть певний поштовх і до поліпшення культурного обслуговування населення, яке проживає на забруднених радіонуклідами територіях нашої держави. І треба сказати спасибі рівненчанам за ініціативу в організації цього важливого заходу.

В. КОВАЛЬЧУК.

ВІДКРИТО ПРЕДСТАВНИЦТВО НІМЕЦЬКОЇ ФІРМИ

Одним з провідних хімічних підприємств світу є німецька фірма БАСФ. Вона виробляє понад шість тисяч найменувань різних продуктів хімії, а також комп'ютери. Її представництва і філіали працюють нині в багатьох країнах світу. Тепер же послугами фірми зможуть користуватися і представники ділових кіл України. У цьому їм сприятиме представництво фірми, що відкрилося в Києві.

Виступаючи на церемонії відкриття, член правління БАСФ Інго Петцке підкреслив, що підприємства України дістануть також можливість брати участь у міжнародній системі знань БАСФ. Фірма поставляє не тільки високоякісну продукцію, а й пропонує ноу-хау.

Додержуючись цього принципу, за кілька днів до відкриття представництва БАСФ провела в Києві серію науково-технічних симпозіумів для українських спеціалістів.

Олексій ТРОЦЕНКО, кор. Укрінформ.

РАЗ, ДВА, ТРИ — «КОЗАЧОК»

Голос моря, особливо погідної весняної днини — це також музика. Музика, яка обдаровує нас настроєм і добрими надіями. А ще коли твоя життєва весна попереду — манлива й таємнича, немов перевесло райдуги на вмитому теплим дощем травневому небокраї.

Вдивіться в ці симпатичні обличчя підлітків, які стрімко ширяють у вихорі танцю. Просто на морській набережній. Під акомпанемент прибою, під вогнисту українську народну мелодію. Скільки краси і натхнення в їхніх віртуозних рухах, у їхніх молодих очах. То танцює дитячий ансамбль «Атлантика», який п'ять років тому створений при Палаці культури рибалок у Севастополі.

Створений стараннями і зусиллями сім'ї Кравченків — Сергія і Галини, які кохаються у мистецтві танцю, добре знають, відчувають його і прагнуть передати цю любов, цей хист своїм вихованцям. Сам Сергій зі степового Нікополя, закінчив Дніпропетровське театральне училище, хореографічне відділення. Звідти і приїхав у Севастополь. Чи як кажуть моряки — кинув якір. Можливо, і назавжди.

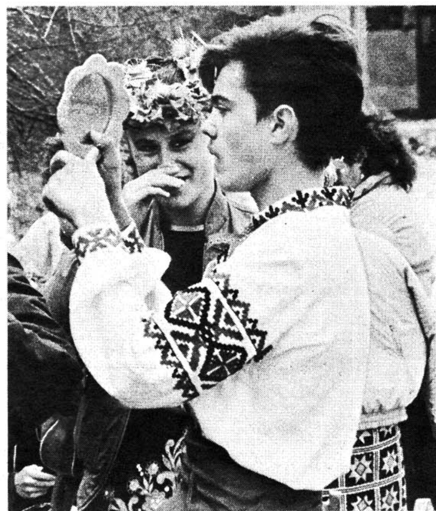
Мистецтво — це постійний пошук. Без нього воно втрачає свою магію і, зрештою, своє призначення: робити людей мудрішими і добрішими на цій землі. Отож тепер «Атлантика» підготувала нову концертну програму, до якої увійшло багато українських народних танців. «Діти з цікавістю сприйняли їх, — каже Сергій Олександрович. — А що цікаво — то і робити приємно».

А як же виживає у нинішній фінансовій скруті для культури «Атлантика»? Вона має доброго мистецького покровителя — страхове товариство «Світлана», де президентом Олександр Галич. Така солідна спонсорська підтримка дає змогу не тільки повноцінно проводити репетиції, готувати нові художні програми, виїздити з концертами в інші міста, а ще й допомагати учасникам ансамблю. Так, так, допомагати: щокварталу юні аматори одержують стипендію — дві тисячі карбованців.

...Над весняним Севастополем звучить український «Козачок».

Роман ВАТРИЧ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Напередодні візиту

ЩОБ НЕ ЗАВАЖАТИ ПІДПРИЄМЦЮ

РОЗМОВА З ТОРГОВИМ ПРЕДСТАВНИКОМ УГОРЩИНИ В УКРАЇНІ ТАМАШЕМ БЕРКІ

В другій половині травня намічається візит прем'єр-міністра України Вітольда Фокіна в Угорщину. Спеціалісти розглядають цей візит не стільки як політичний, скільки економічний, спрямований на розширення і зміцнення контактів з сусідньою країною, з якою завжди існували традиційні зв'язки в усіх галузях господарювання.

Торік між нашими державами двома президентами була підписана угода про співробітництво, яка мала б відновити розірвані, а де й втрачені економічні зв'язки, дати імпульс новому інтересу підприємливих людей до обох країн.

Кореспондент «Голосу України» взяв інтерв'ю у торгового представника Угорщини в Україні Тамаша БЕРКІ.

— Пане Беркі, як ви оцінюєте майбутній візит українського прем'єр-міністра?

— Як надзвичайно важливий. В урядових і ділових колах Угорщини до нього ведеться серйозна підготовка Недавно у Києві перебувала делегація міністерства зовнішньоекономічних зв'язків, а зараз — міністерства сільського господарства Угорщини. Ми розглядаємо візит прем'єр-міністра Фокіна в одному ряду з візитами президента Угорщини в Україну і президента України в Угорщину.

— Як ви гадаєте, які найголовніші напрями співробітництва двох наших країн розглядатимуться у ході цього візиту?

— Думаю, що це будуть три питання. По-перше, пошук механізму взаємної торгівлі за укладеною торік міжурядовою угодою, яка, на жаль, поки що не спрацьовує. По-друге, назріла нагальна потреба в міжбанківській угоді. І нарешті, ми ще раз переконалися у важливості регіонального співробітництва, яке подекуди просто забуто.

Не менш важливе питання, наприклад, і кооперація підприємств. Мені здається, що настав час переглянути все, що добре працювало раніше і те, що зароджується чи повинно зароджуватися зараз. І нехай глави урядів доручать своїм адміністраціям напрацювати такі умови, які б не заважали діяльності підприємств, щоб ніхто не міг втручатися в конкретні угоди.

— Ви сказали, що підписана торік угода не спрацьовує. А чи є гарантії, що вона запрацює зараз? Що змінилося за цей час?

— Змінився світ, економічне середовище. Угода була підписана в умовах існування Радянського Союзу. Тоді економіка України хоч якось була забезпечена основними сировинними матеріалами для свого виробництва. Тепер крім цього вона має проблеми ще й з енергоносіями. Все це Україна одержувала з інших республік. Сьогодні ж, як заявив прем'єр-міністр Фокін, Україна ще не готова розраховуватися зі своїми колишніми партнерами з колишніх союзних республік за світовими цінами. Через недостатню кількість валюти не може вона торгувати й з нами.

Здавалося б, наші економічні відносини терплять фіаско. Але з іншого боку в Україні з'явилося чимало прогресивних законів, які дають надії на їх відродження. Отож, на мою думку, візит прем'єр-міністра Фокіна в Угорщину підштовхне обидві сторони шукати нові можливості, нові підходи і варіанти в нинішніх умовах.

Тим більше, що минулорічна угода якраз і дає можливості для реалізації багатьох проектів. І в Угорщині, і в Україні є чимало підприємливих людей, які, я певен, знайдуть об'єкти для вкладання капіталу. А капітал не знає кордонів, він не підвладний жодній системі, крім своєї власної.

— І все ж, на вашу думку, які найголовніші перепони на шляху торгівлі між Україною і Угорщиною?

— Те, що ми не знали справжньої вартості рубля, його розрахункового курсу. Відповідно, ми не знали, скажімо, скільки коштує кілограм заліза чи склянка на ринку. І те, що Національний банк України встановив у республіці єдиний курс рубля стосовно американського долара — це величезний крок вперед.

— Торгове представництво Угорщини працює в Україні вже майже три роки, тож уже має певний досвід відносин зі своїми партнерами.

— Так, ми не новачки в Україні. І хоч цього року очікуємо ще меншого товарообороту, ніж торік — тільки поставка електроенергії в Угорщину зменшилася більше, ніж у п'ять разів, ми все ж оптимісти. Тому й радимо угорським підприємцям: «Ідіть в Україну».

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Актуально

У колишньому Радянському Союзі існує «постійна і підвищена» небезпека повторення ядерної катастрофи, подібної до чорнобильської, попередив у Брюсселі член Комісії Європейських співтовариств, що займається питаннями охорони навколишнього середовища, Карло Ріпа Ді Меана.

«Я повернувся до Брюсселя в шоковому стані», — заявив він на прес-конференції після поїздки до Москви та Києва, закликавши світове співтовариство впритул зайнятися цією проблемою.

Закриття 11 АЕС чорнобильського типу в Росії, трьох на Україні і двох у Литві є «найважливішим завданням» для місцевих властей, вважає член КЄС після зустрічей із багатьма київськими і московськими керівниками. Однак у Росії і України немає необхідних коштів, і до цього часу вони обмежувались лише напівзаходами. Вони чекають благородного жеста Заходу, зокрема після ліссабонської наради про допомогу колишньому Радянському Союзу, яка відбудеться 23—25 травня, і наради Групи семи провідних індустріальних держав, що пройде в Мюнхені у липні цього року.

ЄС має допомогти Україні, профінансувавши проект будівництва неядерної електростанції, необхідної для опалення будинків тисяч жителів, повідомив представник КЄС.

* * *

Після розпаду Радянського Союзу і утворення на його території суверенних республік, що створило нові умови для економічної і політичної діяльності, необхідно розширювати економічні відносини з цими державами, щоб відновити загальноєвропейський економічний простір. Про це пише голова Східного комітету німецької економіки Отто Вольф фон Амеронген у статті, надрукованій в останньому номері журналу «Вест-Ост-Журналь».

Створення відносин, на основі яких у майбутньому могла б будуватися багатостороння економічна діяльність, продовжує залишатись завданням політичним. Саме законодавчі положення республік і регіонів колишнього СРСР будуть визначати, наскільки власник капіталу буде проявляти готовність інвестувати туди кошти. При цьому торгівля не може йти тільки в одному напрямі. Мова йде про те, що нові держави мають зробити спробу якнайшвидше виробляти і продавати продукцію, яка б відповідала світовому рівневі.

Перш ніж говорити про допомогу колишньому Радянському Союзу, Європейське співтовариство повинно відмовитись від обмежень на експорт продукції в східноєвропейські держави та інших заходів, ужитих ще за часів конфронтації. Необхідно зробити все, щоб стабілізувати народне господарство в цьому регіоні. Це відповідає інтересам Заходу, оскільки економічний хаос на території колишнього СРСР мав би катастрофічні наслідки.

З перших уст

МИ НЕ В ДІАСПОРІ

Більш як чверть мільйона наших земляків проживає нині на лівому березі Дністра. Забуті усіма протягом десятиліть, зазнавши на собі вповні наслідки імперської політики «злиття націй», вони все ж вистояли, не забули рідної мови та звичаїв, не втратили почуття належності до українства. А нещодавно заснували Спілку українців Придністров'я. Про мету її створення, а також завдання йшлося в розмові нашого кореспондента з головою СУП, депутатом молдовського парламенту Олександром БУТОМ.

— Олександре Миколайовичу, у Молдові вже існує Товариство української культури. А тут іще одна організація... Альтернативна?

— Зовсім ні. Ми підтримуємо тісні зв'язки з кишинівським Товариством української культури. Я, зокрема, є заступником його голови. Однак тепер, у дуже непростій політичній ситуації, неможливо ефективно працювати на рівні всього Товариства. Крім того, наші земляки в республіці перебувають в різних умовах. Українці з правого берега живуть серед молдован. Вони є справжньою діаспорою, як у будь-якій іншій зарубіжній країні. Я завжди на цьому наголошую і хочу, щоб ви це зрозуміли. Ми ж, українці Придністров'я, живемо на своїх споконвічних територіях. Пам'ятаємо свою історію, звідки йде наш рід. До речі, «Голос України» надрукував історичну довідку, де засвідчується: Лівобережжя завжди належало до України. Так от, враховуючи ці два чинники, ми 7 грудня минулого року створили власну неполітичну організацію.

Мета її, по-перше,— координувати роботу товариств української культури, які діють практично в усіх придністровських районах. По-друге, від імені Спілки ми тепер маємо змогу безпосередньо звертатися до державних і громадських установ України по допомогу у вирішенні освітянських та культурних питань. Та й не лише до України, а й до кишинівських властей також.

— Від грудня минуло небагато часу. Чи можна вже говорити про якийсь конкретний доробок Спілки?

— Безперечно. Незважаючи на бойові дії в регіоні, спільними зусиллями нам вдалося провести декаду української культури, присвячену Шевченківським дням, у якій брали участь митці з Києва. Ми їм за це дуже вдячні. Багато уваги приділяємо школам. Бо саме через них маємо відроджувати українство. Хоча коштів у нас обмаль, все ж змогли придбати й роздати дітям «Кобзар», іншу українську літературу (всім на Україні, хто хоче допомогти нашій Спілці фінансово, повідомляю номер рахунку: 000161104, МФО 328339 у Лучкомбанку м. Котовська Одеської області). Цього року плануємо провести ще декілька заходів. Наприклад, восени святкуватимемо 590-річчя села Рашків, яке вважаємо «патріархом» Придністров'я. Воно набагато старше за Кишинів і Одесу. Це до речі, ще одне свідчення того, що українці живуть тут споконвіку.

— Минулого місяця делегація Спілки побувала в Києві...

— Так. Нині багато, м'яко кажучи, невиваженої інформації поширюється про Придністров'я, і в українській пресі також. Тому ми приїжджали, щоб як свідки розповісти про все, що там відбувається. Для нас надзвичайно важливо було донести правду до народу України, до її громадських і державних організацій, висловити нашу думку щодо розв'язання конфлікту, попросити допомоги. І перші кроки вже зроблено — за участю Спілки письменників, Товариства «Україна», Міністерства охорони здоров'я та інших організацій засновано громадський комітет з гуманітарної допомоги Придністров'ю. Він, не втручаючись у політичні питання, допомагатиме своїм братам на Лівобережжі, проти яких десятиліттями здійснювався відвертий етногеноцид. Я не перебільшую.

Та й тепер ситуація з правами людини щодо українців майже не змінилася. Якийсь мудрець вигадав дуже хитре слово «російськомовні». Якщо нас, українців, підвести під це слівце, то з правами людини в Молдові нібито все гаразд. Є молдовські й російські школи, театри, газети. А що ж українці? До недавнього часу в українських селах не було жодної української школи, в бібліотеках — жодної книжки рідною мовою! Те ж стосується теле- й радіопередач. Хіба одна 45-хвилинна телепередача на тиждень зможе задовольнити культурні запити 600-тисячної української громади Молдови? Правда, останнім часом на українство почали звертати більше уваги. Політики в Кишиневі зрозуміли, що треба брати до уваги й потреби українців.

— Втім, поки триває конфлікт, важко говорити про такі мирні речі, як відродження культури, мови. Насамперед, як на мене, треба покласти край збройному протистоянню. Як ви вважаєте, що для цього необхідно зробити?

— Ситуація у Придністров'ї надзвичайно складна. Те, що можна було вирішити ще півтора роки тому політичними методами, враховуючи лише специфіку, психологію та історію придністровців, не вирішено. А ми, депутати парламенту від Лівобережжя, ще тоді попереджали наших молдовських колег, закликали їх бути гнучкішими, толерантнішими щодо Придністров'я. Однак замість цього владні структури Молдови вдалися до силових методів, запроваджуючи на лівому березі зміни супроти волі більшості населення. Що й спричинило збройне протистояння.

Сьогодні придністровці кажуть: ми не хочемо розколу Молдови, втрати нею державності, не порушуємо питання про кордони. Ми погоджуємося жити так, як жили раніше. Але нам потрібні гарантії, що Придністров'я втретє не затягнуть до іншої держави. Тому Молдова повинна мати федеративний устрій.

Щодо культурно-національної автономії, про яку писала й ваша газета, то вона робиться в цивілізованих державах. Де не лунають кулеметні черги, де закони, відносини з владою задовольняють національні меншини. Коли ж на тебе наводять автомати і кажуть, що ти матимеш автономію, то, даруйте,— це ж безглуздя.

Тому ще раз наголошую, ситуація, яка існує сьогодні в Молдові, може бути розв'язана лише на основі надання Придністров'ю правового статусу.

Інтерв'ю провів Ігор ГРУШКО.

Панорама

А КОЛЬ ЗАЦІКАВИВСЯ...

Стримано оцінили перспективи співробітництва з Киргизстаном німецькі промислові магнати у ході візиту до Німеччини делегації республіки на чолі з Президентом Акаєвим. Вони не мають наміру створювати у Киргизстані «інвестиційні руїни», вкладаючи кошти навмання. Господарі зацікавилися деякими спільними проектами, зокрема у галузі видобування й переробки руд, розвитку у Киргизстані гідроенергетичного комплексу.

Значно більша зацікавленість була виявлена з боку керівництва Німеччини. Про це свідчать прийняті канцлером Колем рішення про направлення до республіки представників експертної групи для оцінки конкретних перспектив співробітництва. Гельмут Коль висловив намір відвідати Киргизстан. Один з приводів такого візиту — бажання канцлера ближче познайомитися з 70-тисячною німецькою діаспорою, яка проживає у республіці. І у відповідності з недавніми рішеннями уряду, надано право на створення власних національно-культурних округів. Зацікавленість канцлера викликав і проект відкриття при Киргизькому державному університеті німецького коледжу. Г. Коль підкреслив, що А. Акаєв першим з керівників республік колишнього Союзу захистив питання про інтелектуальні інвестиції.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Експрес-новини

Міністри закордонних справ на зустрічі у Брюсселі погрожують Югославії дипломатичною ізоляцією, якщо вона не виведе війська з Боснії і Герцеговини. Вони закликали НБСЄ позбавити Югославію участі в Хельсінкському процесі до кінця червня і домовилися відкликати послів своїх країн з Бєлграда. У заяві міністри засуджують обстріли Сараєва, кровопролиття в інших боснійських містах і перешкодження доставки в столицю республіки гуманітарної допомоги.

* * *

Генеральний секретар ООН Галі зустрівся у Білому домі з Президентом США Бушем. Згідно з заявою представника ООН в ході наради обговорювалося широке коло проблем, що стоять перед Організацією Об'єднаних Націй, зокрема, фінансування діяльності ООН. Протягом минулого дня Галі провів також переговори з держсекретарем США Бейкером і зустрівся з членами кількох комісій конгресу з питань зовнішньої політики.

* * *

Тривають сепаратні багатосторонні близькосхідні мирні переговори, покликані сприяти економічному розвиткові регіону та припинити наплив туди озброєнь. Представники палестинської делегації заявили, що економічний розвиток безпосередньо пов'язаний з тривалим і справедливим миром. Проте ізраїльської делегації за столом переговорів не було. Ізраїль бойкотує економічні переговори у Брюсселі через участь у них палестинців з неокупованих територій. Він висловлює побоювання, що палестинські біженці домагатимуться повернення їм майна, втраченого в процесі утворення ізраїльської держави.

* * *

Колишній Президент СРСР Горбачов продовжує свій візит до Нью-Йорка, де відбулася його чергова зустріч з провідними представниками американських ділових кіл.

* * *

Американським астронавтам, що працювали у відкритому космосі, знову не вдалося зняти з орбіти супутник зв'язку. Це була вже друга невдала спроба екіпажу космічного човна багаторазового використання «Індевер» зачепити супутник з допомогою спеціального пристрою і затягнути його до вантажного відсіку корабля. Якщо наступна спроба вдасться, супутник буде обладнано новим ракетоносієм і виведено на правильну орбіту.

* * *

У Національних зборах Франції дебати завершилися. Відбулося голосування по урядовому законопроекту про внесення змін до конституції в зв'язку з підписанням Францією Маастрихтських угод.

«СУПЕРМІЗКИ» БУДУТЬ І В НАС

Бізнес-контакт

Шлях до економічного розквіту України пропонують фахівці американської корпорації «Діджітал»: аналіз економіки показав, що товар фірми — глобальні рішення разом з висококопрофесійними комп'ютерними станціями (системи «під ключ») — як повітря необхідний молодій Українській державі.

З представниками фірми «Діджітал», яка відоміша в нас під назвою «ДЕК» «Діджітал Екуіпмент Корпорейшн», ми зустрілися у столичному офісі Міжнародного центру інформаційних технологій.

Жан Колкевич, генеральний менеджер фірми в Україні й Білорусі, і технічний консультант Жан П'єр Лонвіль прибули до Києва з метою розпочати діяльність фірми в Україні і створити відділення «Діджітал — Україна».

Про реноме «Діджітал», що збудована на майже абсолютній надійності техніки і високій технологічності рішень, які пропонує фірма, свідчить коло користувачів її систем та обладнання, серед яких Пентагон, НАСА, Інтерпол, найбільші банки світу.

Ось що розповіли представники «Діджітал» про свою фірму, плани роботи в Україні і враження від знайомства з нашою економікою й українськими діловими колами.

— У чому полягає підхід фірми до розв'язання проблем замовника?

— Ми не продаємо нашим клієнтам лише комп'ютери, ми продаємо глобальні рішення. Наприклад, у банківській справі ми можемо надати так звану валютну біржу чи повну систему управління банком.

Продаж глобальних рішень має на увазі передачу знань «ноу-хау» із Заходу на Україну і відповідне навчання місцевих фахівців, які замінять нас, коли ми поїдемо. Це стратегія «Діджітал» — використовувати тільки місцевих фахівців.

— Які ваші враження від знайомства з Україною?

— Перше враження, звичайно, це величезний потенціал. Найбільший потенціал, який ми тут відкрили,— людський. Ми знайшли тут блискучих фахівців.

З урахуванням того, що в Європі існує нестача висококваліфікованих кадрів, ми залучатимемо місцевих математиків і вчених для наукових досліджень, які дозволять фірмі «Діджітал — Україна» і відділенням в інших країнах розробляти дедалі досконаліше обладнання і надавати щораз сучасніші послуги для різних галузей промисловості.

— Які ж проекти і напрямки є найперспективнішими для співробітництва?

— Проекти, які цікавлять як українську сторону, так і нас, пов'язані насамперед з інфраструктурами. Що потрібно для того, щоб Україна розвивалася? Перш за все — мати добру мережу зв'язку, достатню кількість електроенергії, надійні мережі постачання. Але поки що не укладено одного великого контракту, тому ми не можемо говорити про них конкретніше.

Створення дочірньої фірми «Діджітал — Україна» — справа майбутнього (будемо сподіватися, що недалеко). А поки фірма встановлює активні ділові зв'язки. Одним з її партнерів є Міжнародний центр інформаційних технологій.

Олена ЗАЙЦЕВА.

Коротко

● Справу щодо відповідності Основному закону указів Президента Єльцина про припинення діяльності компартії на території Російської Федерації розгляне 26 травня російський Конституційний суд. Її порушено за клопотанням групи з 36 народних депутатів. Позивачі вважають, що у глави російської держави нема повноважень, які б надавали йому право забороняти діяльність громадських організацій.

● Місячник «Солдати Великої Вітчизняної та воїни-афганці проти війни» розпочався в столиці Казахстану. Всі кошти від цієї благодійної акції, що триватиме до 7 червня, підуть на допомогу ветеранам.

● Лише тридцять грамів хліба — таким є щоденний пайок кожного мешканця Степанакерта. Як повідомило Карабаське агентство новин, за згодою населення для бійців самооборони введено підвищену норму (150—200 грамів).

● Постанову «Про виготовлення й використання портретів Президента Туркменистану» прийняла Верховна Рада цієї середньоазіатської республіки. У ній, зокрема, говориться, що у зв'язку з численними зверненнями громадян і трудових колективів, а також для вільного виявлення кожним поваги до державності туркменського народу вважати за доцільне виготовлення й розповсюдження портретів Президента, включно з необмеженим продажем їх населенню.

● Практика «залучення громадян на добровільних началах як позаштатних співробітників органів» і надалі застосовуватиметься в Казахстані, заявили нещодавно офіційні представники республіканського КДБ. Вони також категорично відкинули можливість будь-якого обнародування списків агентури.

● Припинила свою діяльність Спілка композиторів СРСР. Таке рішення ухвалили керівники 14 республіканських і міських композиторських організацій. Замість старої всесоюзної структури, яка проіснувала понад шість десятиліть, вирішено заснувати Міжнародну асоціацію композиторських організацій.

● Зміну влади в Латвії тільки тепер вповні відчули мешканці урядового будинку на ризькій вулиці Спорту. Колишній латвійський номенклатурі доведеться залишити престижні помешкання й переїхати в інші «згідно з нормами житлової площі». Квартири, що звільняються, надаватимуться співробітникам зарубіжних дипломатичних представництв за чималу плату.

Справи кримінальні

Під час спроби ввезти до країни наркотики, що були заховані... в шлунку, в аеропорту Варшави заарештовано чотирьох громадян Нігерії та п'ятьох поляків. «Вантаж» слідував транзитом з Індії і був призначений для реалізації у ФРН.

Нині в Польщі відбуваються ще два процеси у справах про контрабанду наркотиків, в якій замішані турецькі й німецькі громадяни. За висновками спеціалістів, Польща стала важливим перевалочним пунктом доставляння наркотичного зілля у Західну Європу. Не відстають від своїх зарубіжних колег й місцеві ділки наркобізнесу. Намагаючись задовольнити попит доморощених споживачів зілля, вони налагодили виробництво синтетичного наркотику амфетаміну.

* * *

Спеціальний підрозділ для боротьби з організованою злочинністю у Римі заарештував одного з ватажків італійської мафії Нікола Ді Сальво. Цей 54-річний злочинець, котрий протягом десяти років ховався від правосуддя, був «правою рукою» хрещеного батька сицилійського клану П'єтро Верненго. Згідно з показаннями інших членів «сім'ї», які стали на шлях співробітництва зі слідчими органами, Ді Сальво виконував обов'язки «касира» клану й безпосередньо контролював усі фінансові операції, що пов'язані з виробництвом та контрабандою наркотиків.

* * *

Іранська поліція веде справжню війну з наркомафією, в якій за останній рік втратила 227 співробітників. Командуючий внутрішніми військами генерал Мохаммед Сохрабі повідомив агентству Рейтер, що в результаті проведених операцій з 20 березня минулого року по 20 березня нинішнього захоплено 43 тонни наркотиків, заарештовано 891 торговця «білою смертю», розгромлено 371 банду наркоділків, захоплено 886 одиниць вогнепальної зброї.

Противники поліцейських у війні, що не припиняється, — озброєні до зубів контрабандисти, які переправляють каравани зі смертельним вантажем через іранські пустелі з Пакистану й Афганістану до Туреччини, а звідти — до Європи. Охоронці порядку самі впоратися з ними не в змозі і звичайно атакують при підтримці з повітря армійських вертольотів. Захоплених контрабандистів, як правило, страчують — за іранськими законами володіння 30 грамами героїну чи 5 кілограмами опіуму карається смертю.

Власкори повідомляють

Алма-Ата

МАЙНО ДІЛИТИ НЕПРОСТО

Проект угоди про правонаступництво щодо колишньої загальносоюзної державласності — такий підсумок експертної наради, яка відбулася в Алма-Аті. В ній взяли участь керівники комітетів держвласності з Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Російської Федерації, Таджикистану, Туркменистану, Узбекистану й України.

Хоча проект і вироблений, все ж на сьогодні майже в кожної сторони є свої зауваження і поправки до нього. Так Україна вважає, що не можна ділити будинки й споруди, які являють собою історичну, архітектурну й культурну цінність. Не підлягають розділу, на думку української сторони, й будинки, споруджені до утворення Союзу. У свою чергу Білорусь хотіла б внести до проекту пункт про правонаступництво морського транспорту, об'єктів атомної промисловості й космічних досліджень. Росія ж стверджує, що неможливо ділити грошові активи та інші цінності, бо давно немає ані союзних міністерств, ані союзних відомств.

Тетяна КОСТІНА.

Ташкент

ДЕСАНТ ЗДОРОВ'Я

Міжнародний десант медиків прибув до Узбекистану на допомогу місцевим лікарям. У його складі близько 20 досвідчених фахівців у різних галузях медицини з США, Аргентини, Угорщини, Румунії, Парагваю. Вони репрезентують добровільну міжнародну організацію по співробітництву в галузі охорони здоров'я «Кросрінг інтернейшнл».

Зульфія РАСУЛІ.

Фотофакт

Плов — усьому голова

Якщо святкувати, то разом, якщо плов — то на всіх. Так говорять у Середній Азії. Ранньої весни чи після збору врожаю тут сходяться на традиційне свято махаллі — общини. Навіть ті, хто нині живе в місті, зберегли цей давній звичай проводити посиденьки разом із своїми сусідами. Того дня на майданчиках серед багатоповерхових будинків встановлюють величезні чани. А це означає, що готуватимуть плов: яке ж східне свято без цієї страви! Над ним чаклуватимуть вправні господині. Плов, як і Схід, — справа тонка. Спробуй догодити всім: щоб і смачно, і вчасно.

Фото Геннадія РАТУШЕНКА.

Слово рідне

ПРИТЧА ДО НОВОЇ ДРАМИ

Коли перша спроба «втілення в життя» Закону про мови в Україні захлинулася фольклорними спробами і прийомами, патріоти, які стояли біля його колиски, зрозуміли, що потрібно «йти іншим шляхом». Зрозуміли й пішли в політику,— виборювати державність. Відійшло від свого природного покликання й Товариство української мови. Принаймні складається таке враження, коли, приміром, перечитуєш вивіски в столичному метрополітені, де півметровими літерами в стилі Проні Прокопівни виведено «театр опери і балету імені Т. Шевченко» або на майдані Незалежності — «Комітет **по** харчовій промисловості»... Що вже там дорікати нашій торгівлі, яка продає ковбасу **«Нежінську»**, чи залізниці, де суцільні **«слідуючі остановки»**, або кінотеатрам, де «всі **білети продано»**.

На прес-конференції, яку нещодавно провело в Київському педагогічному інституті іноземних мов регіональне Товариство української мови імені Т. Шевченка, на запитання журналістів, чи має ТУМ бодай контролювати процес «українізації» вивісок, назв вулиць тощо, центральний провід погодився створити консультативну групу, яка б допомагала установам, підприємствам уникати смішних стилістичних помилок.

Але ж Закон про мови ухвалено три роки тому, невже потрібно було так багато таланту, щоб прийняти подібне рішення в перші ж дні його чинності? Наприклад, у столичному інституті фізкультури, за соціологічним опитуванням первинного осередку ТУМу, понад 70 відсотків викладачів готові читати лекції державною мовою, хоч попри таке щире зізнання педагоги можуть сказати своїм студентам, що «спуск (с каната)» звучить українською як «узвіз...». Завтра, можливо, за браком термінологічних словників спортсмени, які представлятимуть Україну на міжнародних турнірах, переконуватимуть світ, що «стрельба из лука» тепер в Україні звучить як «стрільба з цибулі».

Отже, державною мовою України на сьогоднішній день є, в кращому разі, суржик.

Голова крайової організації Товариства української мови Юрій Гнаткевич був чесним на прес-конференції, коли зізнався, що після довгих дискусій Народна Рада дійшла висновку, що виносити сьогодні на пленарне засідання питання впровадження Закону про мови не на часі. Голодний, босий, сердитий народ нас не зрозуміє.

Втім, Україна завжди відзначалася своєю лояльністю. То вона закривала очі на тихий саботаж Закону про мови, бо боялася програти на референдумі; то під час президентських виборів кандидати на президентський жезл заявляли, що гострої мовної проблеми в Україні немає, бо теж, напевне, ризикували втратити «голоси»; то Україна цнотливо загравала з Кримом. не зумівши захистити навіть єдиний україномовний — не коледж, не інститут. не школу — клас.

Безперечно, мовне питання в Україні — справа дуже непроста, як і в біблійному Вавілоні. Але вибір «спочатку хліб, а моральність потім», нікому з сучасних благополучних суспільств не став у пригоді. Зверніть увагу на емігрантів, які виїздять з колишнього Союзу до США. Ніхто з них і в гадці не має пікетувати Білий дім, вимагаючи надати російській мові державного статусу в американському суспільстві. Навпаки, сьогодні, поки готуються візи, вони платять репетиторам шалені гроші, щоб вивчити американський сленг. Крім того, уряд США для всіх емігрантів, які мають статус біженців, організовує безплатні курси англійської мови, володіння якою є обов'язковою умовою працевлаштування. Назвіть хоч одну адресу таких доброчинних курсів у Києві, Одесі, Львові, Сімферополі, де б росіяни, гагаузи, кримські татари, євреї могли вивчити державну мову України?!

Ми нерідко любимо порівнювати себе з благополучними високорозвиненими державами. Так ось, у Японії, якій не загрожує національне виродження,— 130 інститутів японської мови. У нас же півроку тому створено один НДІ української мови і той досі не подає відчутних ознак активного життя.

— За півроку ходінь поверхами Кабінету міністрів мені нарешті вдалося довідатися, що у відділі освіти культури, науки та у справах молоді і спорту є особа, яка в навантаження до своїх основних обов'язків відповідає ще й за впровадження Закону про мови в Україні,— обурювалася на тій же пресконференції депутат Київради Світлана Лі.— Хоч на державному рівні йшлося про створення цілого комітету.

Ось вам ще один штрих до того, як ми виборюємо свою державність. Доки Закон про мови впроваджуватиметься любительськими методами, на громадських засадах, доти він не стане напрямом державної політики. Ось приклади. Переведено на російську мову луганський «Молодогвардієць», «Сільську Донеччину», так ніхто й не допоміг як слід зіпнутися на ноги єдиній донецькій україномовній школі, хоч бажаючих тут навчатися в кілька разів більше, ніж вона може прийняти..

«Якби кожен перевіряв свої думки, то мусив би зробити висновок, що всі вони — в минулому або в майбутньому. Ми майже не думаємо про сучасність... Сучасність ніколи не є нашою метою... Так ми ніколи не житимемо, лише сподіватимемося жити, і оскільки ми завжди лише готуємося бути щасливими, неминуче виходить, що такими ніколи не будемо...».

Чи не нам адресував ці слова мудрий Паскаль? Нам, хто поки що так і не збагнув, що сучасна зародкова демократія — всього лише притча до нової драми Української держави. Драми, яку ми, нібито нічого не помічаючи, самі ж і витворюємо.

Катерина КІНДРАСЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України» з питань освіти і науки.

КОЛИ летиш над Чорнобильською зоною, то внизу, під вертольотом, бачиш одну й ту саму картину: зарослі бур'янами прямокутники полів, почорнілі кинуті села й між ними старі дороги, які вже теж почали зникати з обличчя землі. І тільки в Чорнобилі, на високому березі Прип'яті, людський погляд несподівано приваблює білосніжна споруда — Іллінська церква. Підсвічена сонцем, вона схожа на космічний корабель, який приготувався до старту з отруєної радіацією Землі...

Як і люди, кожна церква має свою долю. Працюючи в Чорнобилі, мені дуже хотілося дізнатися все про Іллінську церкву. Але пощастило тільки тоді, коли зустрівся з самоселом Михайлом Мойсейовичем Туменком. Тихого зимового вечора він розповів, що раніше в Чорнобилі, крім Іллінської церкви, був ще й польський костьол та українська православна автокефальна церква. Але в 1938 році всіх священиків розігнали, автокефальну церкву й костьол розібрали на дрова, а в кам'яній споруді Іллінської церкви після пограбування було влаштовано продуктовий склад. Коли в 1941 році наші солдати почали готуватися до відступу, то Іллінська церква знову опинилася на волосині від загибелі — її мали висадити в повітря. Люди, зачувши про це, чергували біля неї і вдень і вночі. І коли солдати принесли ящики з динамітом, то вони впали перед ними на коліна. Офіцер змилостивився над віруючими й замість церкви наказав підпалити пожежну каланчу та дерев'яний міст через Прип'ять...

Хоч це й дивно, але окупаційні власті віддали віруючим чорнобильцям ключі від церкви, і відтоді в ній правилося аж до 4 травня 1986 року. **Вже було евакуйовано місто Прип'ять, а в Чорнобилі ще жили люди. Вночі 4 травня 1986 року вони прийшли до Іллінської церкви на свято Пасхи...**

Згадуючи те останнє богослужіння, жителька Чорнобиля Анастасія Семенівна Ковальова сказала:

— У ту ніч людей було менше, ніж завжди на Пасху, бо всі вже знали про вибух на атомній. Отець Миколай просив Бога відвернути біду від нашої землі, але наш гріх був, мабуть, занадто великий... На другий день, тобто в понеділок, 5 травня, всіх жителів Чорнобиля евакуювали в Бородянський район.

Шлях, істина, життя

ХРАМ ОТЦЯ

Коли в Чорнобильську зону почали повертатися самоселі, то ні в кого, ясна річ, не з'являлася думка про відкриття Іллінської церкви. До того часу, поки сюди не повернувся в ролі самосела старий священик отець Федір. Ось яка це історія. До аварії Федір Григорович Ленок мав парафію в селі Товстий Ліс. Після евакуації з 10-кілометрової зони церкву в Товстому Лісі розграбували, а отець Федір все ніяк не міг отримати квартиру в селі Андріївці Макарівського району. **Коли через півтора року звернувся по допомогу до одного високого начальника, то той ласкаво порадив: «Молись, папашо, побільше, і тобі квартиру Бог дасть». Після цього отець Федір зібрав у вузлик пожитки й повернувся до рідного обійстя в село Роз'їджка. де народився, де похована його дружина.**

Згодом, за клопотанням віруючих самоселів, Митрополит Київський і всієї України Філарет дав офіційний дозвіл отцю Федору проводити релігійні обряди в 30-кілометровій зоні. Хоч це й парадоксально, але факт — богоугодній місії отця Федора особливо сприяв тодішній секретар парткому НВО «Прип'ять» В. Холоша. Багато допомагали й голова профкому цього об'єднання В. Махно та генеральний директор М. Сєдов: священикові Чорнобильської зони виписали постійну перепустку, для поїздок у віддалені села йому виділяли транспорт і т. ін.

Але добитися відкриття церкви в Чорнобилі для віруючих самоселів та ліквідаторів не міг ніхто. І тільки після кількох публікацій у газеті «Вестник Чернобыля» важкий камінь було зсунуто з мертвого місця. Суботній день 27 жовтня 1990 року став для багатьох віруючих чорнобильців одним з найпам'ятніших і найдорожчих. Цього дня вперше за чотири роки після аварії на ЧАЕС було відчинено для огляду Іллінську церкву.

Мені й ф
газети «Ве
Володимир
тило бути
тієї пам'ят
пис з
«Спо
роста Іллі
хайло Мой
відімкнув
зовнішніх
зайшли у
рама у він
мом дірка
які вели
тут вже п
(Вони, до
никнути в
ку вівтаря
рвати мет
помогою р
сталевий т
навантаже

А потім
«Приг
билен
рієнко пов
у замку д
заскрипів,
і відчинил
всі ми з
глянули н
металом —
вони були

Перше враження

ЗАГАДКА Г

Фрагменти самобутнього побуту мешканців українських Карпат, які шанують і бережуть народні традиції, ожили розмаїтими барвами в спектаклі «Гуцульський рік», що з'явився в репертуарі Коломийського драматичного театру — одного з наймолодших на Україні. Чи, точніше, три роки тому відродженого.

Зацікавлення коломийської трупи творчістю Гната Хоткевича — не випадкове. Адже відомий український письменник, рятуючись від переслідувань царської охранки, на початку 1906 року емігрував до Галичини, протягом тривалого часу жив у горах, неподалік від Криворівні, де вивчав побут і звичаї гуцулів. На багатому місцевому матеріалі він написав відомі прозові твори «Камінна душа» і «Довбуш».

Там же, у Карпатах, Хоткевич створив з місцевих селян гуцульський самодіяльний театр, який здійснив кілька буквально тріумфальних гастролей по Галичині й Польщі. Саме для цього театру письменник написав низку драматичних фольклорно-етнографічних композицій, серед яких і «Гуцульський рік».

Отож звернення Коломийського театру до драматургії Хоткевича — то і заглиблення в неповторний, загадковий космос гуцульської душі, в якій ще так багато зосталося від язичества, від безпосереднього спілкування з навколишньою красою, і водночас данина шани відому письменникові, який залишив у горах виразні творчі карби.

Вистава «Гуцульський рік», поставлена художнім керівником театру Дмитром Чиборáком, можливо, дещо «аскетична» за видовищним малюнком. Доволі традиційні декорації, стримане музичне оформлення — одне слово, постановник свідомо уникав отої фольклорної карнавальності, в якій нерідко втрачає свою мускульну силу психологічна пластика спектаклю. Та й сама сюжетна канва не розгортає перед нами якихось гострих перипетій і зіткнень. Осиротіла Оленка (артистка Наталія Качорак) кохає сільського легіня Василя (артист В. Голосняк), хоче віддатися за нього, а сварлива і зла мачуха Параска (артистка Антоніна Куровська) і слухати про це не бажає. Та й, зрештою, як драматурга, так і режисера-постановника не так цікавили характери, як саме народне дійство, спрадавна

культивова
християнсь
також на
Гнат Хотк
ставив пер
мету показ
кут» у ціє
водночас р
красу і св
дібні смис
Чиборак, п
містерії «Г

Нова ро
чотири ко
цульського
нагадує м
рівних час
їм непото
це внутрі
душі. Мож
лої нам, а

Та найя
во. Метаф
магічне.
ми найдив
жує, як і

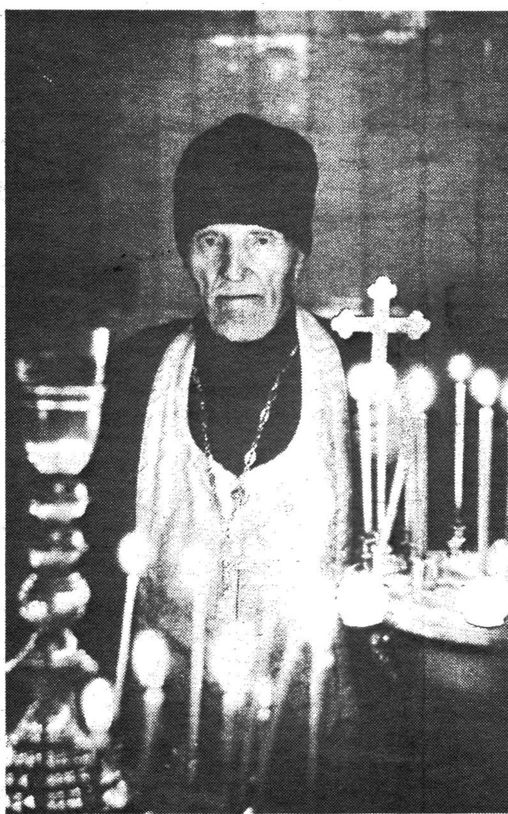
...етиш над
...льською зо-
...внизу, які
...отом, бачиш
...ту саму кар-
...р'янами пря-
...в, почорнілі
...ними ста-
...ке теж поча-
...иччя землі.
...обилі, на ви-
...п'яті, люд-
...несподівано
...жна споруд-
...церква. Під-
...вона схожа
...рабель, який
...старту з от-
...Землі...
...жна церква
...Працюючи в
...дуже хотіло-
...е про Іллін-
...пощастило
...зустрівся з
...йлом Мойсе-
...ом. Тихого
...він розповів,
...нобилі, крім
...и, був це й
...л та укра-
...на автокефа-
...е в 1938 ро-
...в розігнали,
...ркву й кос-
...а дрова, а в
...Іллінської
...пограбування
...продуктовий
...941 році на-
...ли готуватися
...ллінська цер-
...лася на во-
...лі — її ма-
...вітря. Люди,
...чергували
...вночі. І ко-
...сли ящики
...вони впали
...пина. Офіцер
...д віруючими
...наказав під-
...у каланчу
...міст через

...о, але окупа-
...ли віруючим
...ючі від цер-
...правило-
...ня 1986 ро-
...евакуйовано
...а в Чорно-
...оди. Вночі 4
...у вони при-
...ої церкви

...останнє бого-
...ька Чорно-
...Семенівна
...а:

...одей було
...ли на Пас-
...али про ви-
...Отець Ми-
...а відверну-
...землі, але
...будь, запад-
...другий день,
...к, 5 травня,
...нобиля ева-
...лдянський ра-

Шлях, істина, життя

ХРАМ ОТЦЯ ФЕДОРА

Коли в Чорнобильську зону почали повертатися самосели, то ні в кого, ясна річ, не з'являлася думка про відкриття Іллінської церкви. До того часу, поки сюди не повернувся в ролі самосела старий священик отець Федір. Ось яка це історія. До аварії Федір Григорович Ленок мав парафію в селі Товстий Ліс. Після евакуації з 10-кілометрової зони церкву в Товстому Лісі розграбували, а отець Федір все ніяк не міг отримати квартиру в селі Андріївці Макарівського району. Коли через півтора року звернувся по допомогу до одного високого начальника, то той ласкаво порадив: «Молись, папашо, побільше, і тобі квартиру Бог дасть». Після цього отець Федір зібрав у вузлик пожитки й повернувся до рідного обійстя в село Роз'їжджа, де народився, де похована його дружина.

Згодом, за клопотанням віруючих самоселів, Митрополит Київський і всієї України Філарет дав офіційний дозвіл отцю Федору проводити релігійні обряди в 30-кілометровій зоні. Хоч це й парадоксально, але факт — богоугодній місії отця Федора особливо сприяв тодішній секретар парткому НВО «Прип'ять» В. Холоша. Багато допомагали й голова профкому цього об'єднання В. Махно та генеральний директор М. Сєдов: священикові Чорнобильської зони виписали постійну перепустку, для поїздок у віддалені села йому виділяли транспорт і т. ін.

Але добитися відкриття церкви в Чорнобилі для віруючих самоселів та ліквідаторів не міг ніхто. І тільки після кількох публікацій у газеті «Вестник Чернобыля» важкий камінь було зсунуто з мертвого місця. Суботній день 27 жовтня 1990 року став для багатьох віруючих чорнобильців одним з найпам'ятніших і найдорожчих. Цього дня вперше за чотири роки після аварії на ЧАЕС було відчинено для огляду Іллінську церкву. Мені й фотокореспондентові газети «Вестник Чернобыля» Володимиру Саврану пощастило бути присутніми під час тієї пам'ятної події. Ось запис з [illegible] щоде[illegible]ка:

«Спо[illegible]ку кол[illegible]ій староста Іллінської церкви Михайло Мойсейович Туменок відімкнув великий замок на зовнішніх дверях, і всі ми зайшли у притвор. Зламана рама у вікні та пробита ломом дірка в дубових дверях, які вели далі, засвідчували: тут вже побували мародери. (Вони, до речі, хотіли проникнути в церкву ще й з боку вівтаря, намагаючись вирвати металеві двері за допомогою ручної лебідки, але сталевий трос не витримав навантаження й лопнув)...

А потім представник НВО «Приг[illegible]» [illegible]корін[illegible] чорнобилец[illegible]етро Іва[illegible]ич Кирієнко повернув важкий ключ у замку других дверей. Він заскрипів, двічі клацнув — і відчинилися другі двері. І всі ми з острахом в душі глянули на останні — оббиті металом — треті двері... Але вони були цілі. Їх не зміг пробити ломом невідомий грабіжник. Знову двічі клацнув важкий замок. Різким рухом, щоб не мучити себе невідомістю, Петро Іванович широко розчинив обидві половини дверей — і перед нашими очима відкрилася вся краса старовинної Іллінської церкви.

Боже! Я дивився на все те — і не вірив власним очам: усе було ціле! І це в радіоактивній зоні, на цій багатостраждальній чорнобильській землі, де кожне село, кожна хата і кожний будинок пограбовані до останньої голки, до останньої нитки. Ті страшні мародери не побували тільки в двох місцях 30-кілометрової зони: в шахті зірваного реактора і ось тут — в Іллінській церкві...

Люди стояли посеред церкви і плакали... А в мене від побаченого стало так легко на душі, що на мить здалось: я от-от відірвуся від землі й попливу, ніби космонавт, вгору до розписаних золотом куполів церкви.

Потім жінки протерли білими хустками скло на іконах, поцілували їх і запалили перед ними старі свічки, які погасли тут ще 4 травня 1986 року, в день Пасхи...».

І ось, рівно через шість років після аварії, чорнобильці знову прийшли до Іллінської церкви, щоб урочисто відзначити день Воскресіння Христа.

Трагічний збіг в один день двох дат: шоста роковина найстрашнішої атомної аварії і світлий день Святого Великодня — символ вічності життя, миру й любові.

На автобусах, які спеціально виділило керівництво НВО «Прип'ять», до Чорнобиля приїхало багато самоселів з найвіддаленіших сіл зони. Прийшло сюди й немало ліквідаторів. Кожен ставив свічку, і невдовзі тепло від них зігріло не тільки людські душі, а й холодні стіни храму.

Рівно о восьмій годині вечора священик Федір Григорович Ленок розпочав святкове Богослужіння. Співав хор... А після третьої години ночі люди вийшли з храму на подвір'я і розтяглися в довгий ряд. Кожен ставив біля ніг свій кошик, знімав з нього білий рушничок і запалював свічку. Крихітний вогник висвітлював білий хліб і бережливі людські руки. Понад двісті свічок горіло в ту незвичайну ніч. І кожний кошик нагадував білий кораблик, в якого замість щогли стояла висока свічка, а замість вітрила сяяв золотий вогник.

А потім зазвучав сильний голос батюшки. Він ішов уздовж довгого ряду і кропив святою водою паски. Несподівано високо вгорі вдарили дзвони — і вперше за шість років над почорнілим Чорнобилем поплив урочистий дзвін. Люди почали обійматися і цілуватися, як після довгої розлуки. Плакали і старі, і молоді. А коли до храму під'їхала автомашина, то два яскраві снопи вогню, ніби два фантастичні ока, освітили довгий людський ряд. І сталося ще одне диво: на білій стіні храму, як на екрані, відбилися постаті людей. Здалося на мить, що то піднялися з землі і стали поруч з живими тіні далеких предків, які ходили колись по цій землі...

Микола ХРІЄНКО.
Чорнобиль.

На знімках: Іллінська церква в Чорнобилі; священик Чорнобильської зони отець Федір; під час Пасхального богослужіння в Іллінській церкві.

Фото автора.

...ення

ЗАГАДКА ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДУШІ

...мобутнього побуту мешканців ...пат, які шанують і бережуть ...і, ожили розмаїтими барвами ...ульський рік», що з'явився в ...мийського драматичного театру ...наймолодших на Україні. Чи, ...ки тому відродженого.

...коломийської трупи творчістю ... — не випадкове. Адже відо... письменник, рятуючись від ...арської охранки, на початку ...рував до Галичини, протягом ...жив у горах, неподалік від ...вивчав побут і звичаї гуцулів. ...цевому матеріалі він написав ...вори «Камінна душа» і «Дов-...

...арпатах, Хоткевич створив з ...гуцульський самодіяльний те... кілька буквально тріум... по Галичині й Польщі. Са...атру письменник написав низ... фольклорно-етнографічних ...ед яких і «Гуцульський рік».

...ння Коломийського театру до драматургії Хоткевича — то і заглиблення в неповторний, загадковий космос гуцульської душі, в якій ще так багато зосталося від язичества, від безпосереднього спілкування з навколишньою красою, і водночас данина шани відомому письменникові, який залишив у горах виразні творчі карби.

Вистава «Гуцульський рік», поставлена художнім керівником театру Дмитром Чибораком, можливо, дещо «аскетична» за видовищним малюнком. Доволі традиційні декорації, стримане музичне оформлення — одне слово, постановник свідомо уникав отої фольклорної карнавальності, в якій нерідко втрачає свою мускульну силу психологічна пластика спектаклю. Та й сама сюжетна канва не розгортає перед нами якихось гострих перипетій і зіткнень. Осиротіла Оленка (артистка Наталія Качорак) кохає сільського легіня Василя (артист В. Голосняк), хоче віддатися за нього, а сварлива і зла мачуха Параска (артистка Антоніна Куровська) і слухати про це не бажає. Та й, зрештою, як драматурга, так і режисера-постановника не так цікавили характери, як саме народне дійство, спрадавна культивоване гуцулами під час найбільших християнських свят — Різдва й Великодня, а також на весіллі й похоронах. До речі, сам Гнат Хоткевич у спогадах зазначав, що він ставив перед цим самодіяльним колективом мету показати Гуцульщину як «занедбаний кут» у цісарській Австро-Угорській імперії і водночас розкрити перед світом «незвичайну красу і своєрідність того краю». Думаю, подібні смислові інтонації розставляв і Дмитро Чиборак, приступаючи до постановки народної містерії «Гуцульський рік».

Нова робота коломийчан — то, по суті, чотири колоритних фрагменти, взятих з гуцульського життя. І тому дана вистава чимось нагадує мені писанку, розграфлену на чотири рівних частини, кожна з яких оздоблена своїм неповторним візерунком. Але об'єднує все це внутрішня гармонія — гармонія людської душі. Можливо, трохи дивакуватої й незрозумілої нам, але цілісної й привабливої.

Та найяскравіша барва в цій виставі — слово. Метафоричне, розкрилене, точне, мудре, магічне. Воно виблискує-переливається своїми найдивнішими нюансами, вабить, заворожує, як інкрустована таріль чи шкатулка, зроблені талановитою рукою гуцульського різьбяра. Саме в слові, влучному й дотепному, заклинальному й молитовному, Гнат Хоткевич зумів блискуче передати мудрість і духовне багатство людей, що живуть під високим смерековим небом, на берегах швидких карпатських потоків. І та краса оживає в новій роботі Коломийського театру. А найбільш вдало, як на мене, цим скористалися актори Антоніна Куровська й Михайло Барнич, герої яких вирізняються своєю неординарністю й художньою правдою.

Згадуючи своє перебування в Карпатах, Гнат Хоткевич не без гумору писав: «Як роззявив я рота від здивування, прибувши до Гуцульщини, то так із роззявленим ротом і ходив шість літ». Одверто кажучи, на побаченні Коломийського театру з київським глядачем, яке відбулося в перші дні травня у приміщенні театру імені Івана Франка, ми ротів від здивування не роззявили. Але без перебільшення — то була приємна зустріч з молодим мистецьким колективом, який робить перші кроки.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Н...

Директор ...
столичних к...
лідних інстит...
хотів виходит...
щоб змагатис...
ринковими ...
життя. Інстит...
потрібним де...
ректор також...
бе непотрібн...
житті: добро...
мовився від ...
дару Божого ...
службовому ...
Соціальна ...
ція, як вис...
психологи і п...
ні загрожує ...
ному з нас. ...
хід! Як «втр...
поверхні» за...
обставин, на...
тичних, трагі...
— Спеціаль...
на такі випад...
пояснив заві...
федрою псих...
ського медич...
тор медичних...
сандр НАПРЕ...
є методи пси...
регуляції. ...
робляло їх ...
ми.

— Олекса...
новичу, нас...
своїми ...
Ступивши н...
карні імені ...
побуті час...
«психушкою...
особливої ...
ровими люд...
цієнтами...
— При ...
них поруше...
різниці й сп...
ка сама зац...
заглибленіст...
дки на облич...
ба що, в зд...
сті адекват...
захищатися ...
тевих умова...
— Не мо...
того чоловік...
життя. Мабу...
піталізм, як...
тепер, не о...
в пастку. А ...
не прощає, і...
Розумію, ...
розмові за ...
не дасте пор...
ки життя, т...
пливти?
— Психіч...
в широкому...
свідомість. ...
ти про той ...
уваги, орієн...
виробляти н...
тимальну лі...
ось що таке...
Чим більшо...
ми володієм...
ліше наше ...
кому розумі...
ція — це ви...
них тренува...
жень, які д...

...ФЕДОРА

ореспондентові
к Чернобыля»
аврану пощас.
утніми під час
події .. Ось за-
де а:
ол й ста-
ї церкви Ми
вич Туменок
кий замок на
ях, і всі ми
твор. Зламана
а пробита ло-
бових дверях,
засвідчували:
али мародери.
, хотіли про-
ву ще й з бо-
магаючись ви-
двері за до-
ї лебідки, але
не витримав
і лопнув)...

дставник НВО
чорно-
ич Ки-
важкий ключ
к дверей. Він
і клацнув —
другі двері. І
хом в душі
анні — оббиті
ті двері... Але
і. Їх не зміг

пробити ломом невідомий грабіжник. Знову двічі клацнув важкий замок. Різким рухом, щоб не мучити себе невідомістю, Петро Іванович широко розчинив обидві половини дверей — і перед нашими очима відкрилася вся краса старовинної Іллінської церкви.

Боже! Я дивився на все те — і не вірив власним очам: усе було ціле! І це в радіоактивній зоні, на цій багатостраждальній чорнобильській землі, де кожне село, кожна хата і кожний будинок пограбовані до останньої голки, до останньої нитки. Ті страшні мародери не побували тільки в двох місцях 30-кілометрової зони: в шахті зірваного реактора і ось тут — в Іллінській церкві...

Люди стояли посеред церкви і плакали... А в мене від побаченого стало так легко на душі, що на мить здалось: я от-от відірвуся від землі й попливу, ніби космонавт, вгору до розписаних золотом куполів церкви.

Потім жінки протерли білими хустками скло на іконах, поцілували їх і запалили перед ними старі свічки, які погасли тут ще 4 травня 1986 року, в день Пасхи...».

І ось, рівно через шість років після аварії, чорнобильці знову прийшли до Іллінської церкви, щоб урочисто відзначити день Воскресіння Христа.

Трагічний збіг в один день двох дат: шоста роковина найстрашнішої атомної аварії і світлий день Святого Великодня — символ вічності життя, миру й любові.

На автобусах, які спеціально виділило керівництво НЕО «Прип'ять», до Чорнобиля приїхало багато самоселів з найвіддаленіших сіл зони. Прийшло сюди й немало ліквідаторів. Кожен ставив свічку, і невдовзі тепло від них зігріло не тільки людські душі, а й холодні стіни храму.

Рівно о восьмій годині вечора священик Федір Григорович Ленок розпочав святкове Богослужіння. Співав хор... А після третьої години ночі люди вийшли з храму на подвір'я і розтяглися в довгий ряд. Кожен ставив біля ніг свій кошик, знімав з нього білий рушничок і запалював свічку. Крихітний вогник висвітлював білий хліб і бережливі людські руки. Понад двісті свічок горіло в ту незвичайну ніч. І кожний кошик нагадував білий кораблик, в якого замість щогли стояла висока свічка, а замість вітрила сяяв золотий вогник.

А потім зазвучав сильний голос батюшки. Він ішов уздовж довгого ряду і кропив святою водою паски. Несподівано високо вгорі вдарили дзвони — і вперше за шість років над почорнілим Чорнобилем поплив урочистий дзвін. Люди почали обійматися і цілуватися, як після довгої розлуки. Плакали і старі, і молоді. А коли до храму під'їхала автомашина, то два яскраві снопи вогню, ніби два фантастичні ока, освітили довгий людський ряд. І сталося ще одне диво: на білій стіні храму, як на екрані, відбилися постаті людей. Здалося на мить, що то піднялися з землі і стали поруч з живими тіні далеких предків, які ходили колись по цій землі...

Микола ХРІЄНКО.
Чорнобиль.

На знімках: Іллінська церква в Чорнобилі; священик Чорнобильської зони отець Федір; під час Пасхального богослужіння в Іллінській церкві.

Фото автора.

...ЦУЛЬСЬКОЇ ДУШІ

цулами під час найбільших
вят — Різдва й Великодня, а
лі й похоронах. До речі, сам
у спогадах зазначав, що він
им самодіяльним колективом
Гуцульщину як «занедбаний
ій Австро-Угорській імперії і
ити перед світом «незвичайну
ність того краю». Думаю, по-
нтонації розставляв і Дмитро
паючи до постановки народної
ський рік»
коломийчан — то, по суті,
них фрагменти, взятих з гу-
я. І тому дана вистава чимось
санку, розграфлену на чотири
кожна з яких оздоблена сво-
візерунком. Але об'єднує все
рмонія — гармонія людської
трохи дивакуватої й незрозумі-
лісної й привабливої.
ша барва в цій виставі — сло-
е, розкрилене, точне, мудре,
виблискує-переливається свої-
и нюансами, вабить, заворо-
гована таріль чи шкатулка,

зроблені талановитою рукою гуцульського різьбяра. Саме в слові, влучному й дотепному, заклинальному й молитовному, Гнат Хоткевич зумів блискуче передати мудрість і духовне багатство людей, що живуть під високим смерековим небом, на берегах швидких карпатських потоків. І та краса оживає в новій роботі Коломийського театру. А найбільш вдало, як на мене, цим скористалися актори Антоніна Куровська й Михайло Барнич, герої яких вирізняються своєю неординарністю й художньою правдою.

Згадуючи своє перебування в Карпатах, Гнат Хоткевич не без гумору писав: «Як роззявив я рота від здивування, прибувши до Гуцульщини, то так із роззявленим ротом і ходив шість літ». Одверто кажучи, на побаченні Коломийського театру київським глядачем, яке відбулося в перші дні травня у приміщенні театру імені Івана Франка, ми ротів від здивування не роззявили. Але без перебільшення — то була приємна зустріч з молодим мистецьким колективом, який робить перші кроки.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

«Я» І ВСЕСВІТ — ВІЧНИЙ ДІАЛОГ

Директор одного із столичних науково-дослідних інститутів не захотів виходити на ринг, щоб змагатися з новими, ринковими обставинами життя. Інститут став непотрібним державі, і директор також відчув себе непотрібним у цьому житті: добровільно відмовився від найвищого дару Божого у власному службовому кабінеті...

Соціальна дезадаптація, як висловлюються психологи і психіатри, нині загрожує чи не кожному з нас. Який же вихід! Як «втриматися на поверхні» за будь-яких обставин, навіть драматичних, трагічних!

— Спеціальних пілюль на такі випадки немає,— пояснив завідуючий кафедрою психіатрії Київського медінституту, доктор медичних наук Олександр НАПРЕЄНКО.— Та є методи психічної саморегуляції. Людство виробляло їх тисячоліттями.

— Олександре Костянтиновичу, насамперед поділюся своїми спостереженнями. Ступивши на територію лікарні імені Павлова, яку в побуті частіше називають «психушкою», я не помітила особливої різниці між здоровими людьми й вашими пацієнтами...

— При більшості психічних порушень принципової різниці й справді немає. Така сама зацикленість, самозаглибленість, похмурі складки на обличчі... Різниця, хіба що, в здатності особистості адекватно психологічно захищатися в складних життєвих умовах.

— Не можу не думати про того чоловіка, який пішов із життя. Мабуть, печерний капіталізм, який зароджується тепер, не одного ще зажене в пастку. А самогубців і Бог не прощає, і люди.

Розумію, що в короткій розмові за склянкою чаю ви не дасте порад на всі випадки життя, та все ж: як вижити?

— Психічна саморегуляція в широкому аспекті — це свідомість. Знати деякі факти про той чи інший об'єкт уваги, орієнтуватися в них і виробляти на цій основі оптимальну лінію поведінки — ось що таке саморегуляція. Чим більшою інформацією ми володіємо, тим досконаліше наше рішення. У вузькому розумінні саморегуляція — це використання штучних тренувальних навантажень, які дають можливість розвивати творчі здібності, пам'ять, відчувати себе гармонійною часткою Природи, Космосу. В основі методик психічної саморегуляції — адаптована до сучасних умов система самовдосконалення йогів. Нагадаю, що слово «йога» в перекладі з санскриту означає єдність, у тому числі єдність душевного і тілесного. Опанувавши систему психічної саморегуляції, ви не зосереджуватиметеся на швидкоплинних проблемах життя більше, аніж вони на те заслуговують, осягнете гармонію думок і дій. Навчитесь цілеспрямовано впливати на роботу внутрішніх органів тощо. Природа людини складається з трьох речей: інертності, активності, рівноваги. В кожному з нас вони перебувають у різних співвідношеннях. Бездіяльності слід будь-що уникати. Опираючись злу, людина виконує свій обов'язок перед собою ж, нагромаджує енергію.

— Отже, з точки зору психіатра, безвихідних ситуацій не буває, а є лиш невміння чи небажання опанувати певний обсяг інформації про відносини «Я» з вищим розумом, а відтак виробити відповідну лінію поведінки. А як бути із прикутими до ліжка калiками, з невиліковно хворими, людьми, які приречені? Хіба ж це не глухий кут? Чи за таких обставин можна гармонізувати думки і дії?

— Можна і потрібно. Та тільки не з допомогою «ілюзіоністів», які займаються зціленням на масових сеансах, не беручи до уваги індивідуальних особливостей кожного. Не спокушайтеся їхніми обіцянками. Бо процес розширення свідомості — це тільки самостійна наполеглива щоденна праця кожного. Часто мотивом, поштовхом до цієї важкої роботи стає бажання здолати важку хворобу, будь-що жити повноцінно. Відомо багато випадків, коли саме хворобливі, обійдені благами діти добивались більших успіхів, аніж здорові, здібні, які зростали у більш сприятливих умовах. Згадаймо відомих світові людей, наприклад, прикутого до інвалідної коляски президента США Франкліна Рузвельта.

Ми з директором Будинку Йоги при медичних інститутах України та Індії кандидатом медичних наук Костянтином Олексійовичем Петровим підготували до друку кілька монографій, що адресовані людям, які страждають від тяжких ендокринних, серцево-судинних, легеневих, ортопедичних, урологічних та інших захворювань. У них докладно описані принципи й методи психічної саморегуляції, які гальмують або й зупиняють розвиток хвороби, її небажані медичні та соціальні наслідки.

— Ця методика, очевидно, допомогла б і здоровим. Коли ж монографії побачать світ?

— Важко сказати. Немає паперу, коштів, спонсорів. Книговидавнича справа стала дуже дорогим задоволенням.

— Але ж здоров'я — найдорожче.

— Наше суспільство ще тільки на шляху до усвідомлення цього.

— Нині дуже багато «пророків» дають поради щодо самозбереження в екстремальних суспільних ситуаціях. Одна з популярних молодіжних газет радить регулярно займатися сексом. Це допомагає, мовляв, від соціального дискомфорту. Що думає з цього приводу відомий і авторитетний у столиці сексопатолог Олександр Напреєнко?

— З цим не можна не погодитися. Секс є обов'язковою складовою частиною здорового способу життя. Він знімає напруженість, зміцнює подружні взаємини, одне слово, дарує нам багато радості.

— На кіно- і телеекранах ми вже спостерігаємо щось схоже на сексуальну революцію. А в житті?

— Це швидше порнографічна революція. Не було культури сексу і ставлення до нього як до мистецтва тоді, коли цю тему замовчували. І донині надто мало відповідних книг, посібників, а головне — належного виховання в сім'ї, дитячому садку, школі. Вакуум залишився і надалі спричиняє численні драми в такій делікатній сфері нашого життя.

— Дехто вважає, що нині сім'я — то єдина надійна «схованка» від суспільних потрясінь...

— Але статистика, на жаль, показує, що кількість розлучень зростає, переважно з ініціативи жінок. Вони не витримують величезного навантаження, що лягло на їхні плечі, і розривають подружні взаємини.

— І ця ноша справді стає легшою?

— Не думаю. Замість побутового тягаря жінка бере на себе тягар самотності, а це — неприродний стан. Звичайно, я не кажу про виняткові ситуації.

— Послухала вас, Олександре Костянтиновичу, і захотілося розпочати з понеділка нове життя. Зізнаюсь щиро: я вже кілька разів пробувала опанувати деякі вправи йогів, та не вистачало терпіння, часу, віри в успіх.

— Йога — це не тільки вправи, а спосіб мислення, життя, постійне подолання себе заради себе.

— А нас учили жити для людей, для народу, в ім'я суспільних ідеалів...

— Самовдосконалення служить суспільному благу. Психологічна мікроатмосфера, а може й ще якась, що зараз тільки вивчається науковцями, є довкола кожної живої істоти — це еквівалент її свідомості.

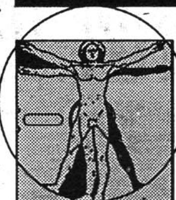
Відчувати єдність свого «Я» з усім живим світом — ось мета самовдосконалення. Цю єдність називають щастям.

**Розмову вела
Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

Фото Богдана ПРИМАКА.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ и сеть "УКРКОМ"

Предлагает

НОВЫЕ ВИДЫ ИНФОРМАЦИОННО-КОМПЬЮТЕРНОГО СЕРВИСА

iNT

СПРАВОЧНИКИ МИРОВЫХ ЦЕН, ОБЗОРЫ СПРОСОВ И ПРЕДЛОЖЕНИЙ МИРОВОГО РЫНКА И ПРОЧУЮ ИНФОРМАЦИЮ ПО КАТЕГОРИЯМ:

- ***ФИНАНСЫ И БИЗНЕС***
  — курсы, ставки, валюта, кредиты, рекомендации, обзоры, новости,
- ***ТОВАРЫ***
  — котировки, цены сделки: нефть, зерно, драг. металлы, металлы, сырье, материалы
- ***РЫНКИ (ФОНДОВЫЕ БИРЖИ)***
  — квоты, индексы, акции, цены, комментарии, анализ

ИНФОРМАЦИЯ ЧЕРПАЕТСЯ ИЗ ОФИЦИАЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ АГЕНТСТВАМИ CIA, UPI И ДРУГИМИ И ПЕРЕДАЕТСЯ В СЕТЬ В ОН-ЛАЙНОВОМ РЕЖИМЕ

Полный список информации и условия ее получения по адресу: 252010, г.Киев-10, ул.Январского Восстания, 1. тел. 290-74-31, факс 290-89-34

S&Sdesign

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «СЕЛЯНСЬКУ БІРЖУ»!

Якщо Ви хочете почати свою комерційну справу, краще орієнтуватися в світі агробізнесу, одержувати для себе цінну інформацію про розвиток АПК, рух товарів, послуг і цін на ринку українського села — передплачуйте **газету «Селянська біржа»**. Тільки в ній корпорація «Украгропромбіржа» — головна аграрна біржа України друкуватиме свої котировки. Запам'ятайте: за право участі в торгах треба заплатити 250000 карбованців, а Ви можете стати їх учасником всього за 42 карбованці, якщо передплатите 3 червня до кінця року газету «Селянська біржа» за ціною 6 карбованців на місяць.

Колгоспи, радгоспи, біржі, торгові доми, брокерські контори, фермери, які оформлять передплату на «Селянську біржу» — а саме на них, насамперед, розрахована газета, одержать пріоритетне право пільгового розміщення на її сторінках, а також у газетах, із якими вона співробітничає, своїх інформаційно-рекламних матеріалів.

Адреса редакції: 252047, проспект Перемоги, 50, «Селянська біржа», телефон 44-18-468, факс 446-31-88.

Организация продает со склада в г. Киеве, за рубли, по безналичному расчету:

— автомобили ВАЗ 21063, ЗАЗ 1102 «Таврия»;
— автомобиль «Форд-Сиерра» (Д) 1987 г.;
— микроавтобус «Тойота»;
— сигареты «Конгресс» (пр-во США).

За СКВ:

— автомобиль «Мерседес-Бенц» 230, 280;
— автомобиль «Пежо» 405;
— автомобиль «Форд-Скорпио» (1987 г.);
— автомобиль «Ауди» 100 (1987);
— автомобиль«БМВ» 520 (1985).

Контактные телефоны: 227-63-82, 220-11-49.

Тільки на Українській фондовій біржі

ВАЛЮТНІ ТОРГИ Й АУКЦІОНИ

проводяться на пільгових умовах.

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ ПРИДБАТИ ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ, СКОРИСТАЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ФОНДОВОЇ БІРЖІ.

ГАРАНТУЄМО СПРОЩЕНИЙ ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВОК ТА УГОД, ЯКІСНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ, НАДІЙНІСТЬ ОПЕРАЦІЙ.

ДОВІДКИ ПО ТЕЛ.: 212-85-28.

ТВЕРДА ВАЛЮТА – ШЛЯХ ДО ЦИВІЛІЗОВАНОГО СВІТУ!

ДО УВАГИ ВИПУСКНИКІВ ШКІЛ

Зберегти народні традиції художніх промислів України, художньо оформити інтер'єр приміщення допоможе вам Грицівське художнє училище, яке запрошує на навчання юнаків і дівчат з освітою 9—11 класів.

Училище готує висококваліфікованих працівників з таких спеціальностей:

1. Вишивальниця (ручна і машинна художні вишивки) на базі 9 та 11 класів, строк навчання 2 роки;
2. Кравець, вишивальниця на базі 11 класів — строк навчання 2 роки;
3. Майстер народних художніх промислів на базі 11 класів. Строк навчання 2 роки.

Учні частково забезпечуються гуртожитком, одержують стипендію, а під час виробничого навчання 100 відсотків заробітку.

В училищі створено навчально-виробниче ательє «Подолянка», яке пошиває вироби для торговельної мережі.

В училищі працюють гуртки прикладного мистецтва, крою та шиття, гуртки художньої самодіяльності, спортивні секції.

Навчання в училищі проводяться за п'ятиденним робочим тижнем.

Для вступу в училище необхідно подати заяву на ім'я директора, документ про освіту, медичну довідку з місця проживання та про склад сім'ї, 4 фотокартки (розміром 3×4 см), направлення підприємства.

Співбесіда з абітурієнтами з 14 серпня.

Початок занять 1 вересня.

Адреса училища: 281057 смт. Гриців Шепетівського району Хмельницької області, вул. Горького, 3. Телефони: 7-23-54, 7-26-81.

Дирекція училища.

Шполянській швейній фабриці потрібен художник-модельєр. Наші вимоги: освіта вища, стаж роботи по спеціальності не менше ніж 5 років.

Адреса: 258560, Черкаська обл., м. Шпола, вул. Пролетарська, 56; швейна фабрика.

Звертатися по телефону: 5-21-26, 5-32-09.

ВЫСТАВКА - ПРОДАЖА ЗА РУБЛИ!

Оборудования фирмы Hewlett-Packard

- **Цветные принтеры**
- **Лазерные принтеры**
- **Сканеры**
- **Сопутствующие материалы**

а так-же

- **Компьютеры**
- **Графические адаптеры**

Киев, Московская 2, ☎ 293-07-58

УВАГА: НОВИНКА!

ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВИР» — ВАШ НАДІЙНИЙ ПАРТНЕР У ВИРІ БІЗНЕСУ

Виробничо-комерційне підприємство «ВИР» пропонує на ринок України ПТК «Искра 3104» перший російський аналог IBM PC/XT ТУРБО, сумісний не тільки програмно, але й конструктивно на рівні слотів та роз'єднань із зарубіжними аналогами.

Завдяки сумісності із зарубіжними аналогами базовий комплект ПТК може бути доукомплектований як імпортними, так і вітчизняними засобами ЛОМ, ЦАП, АЦП, модемами, принтерами, стримерами та іншим обладнанням.

МИ ПРАЦЮЄМО БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ І ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ ДЛЯ АНАЛОГІЧНОГО КЛАСУ ПЕОМ

ВКП «ВИР» також поставляє ПТК таких модифікацій: «Искра 1030», «Искра 1031», «Искра 1031» (сервер), «Искра 1031» (термінал), «Истра 4816».

Оптові ціни від 40 до 120 тис. карбованців з урахуванням ПДВ.

ВКП «ВИР» також пропонує для придбання:
— джерела безперебійного електропостачання — 16 тис. крб.
— адаптери телефонного каналу TS 2400 — 5,1 тис. крб.
— калькулятори «Искра 2240», пишучі електронні та електричні машини;

НАША ПОШТОВА АДРЕСА: 245210, м. Білопілля Сумської області, аб/скринька 6.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (05443) 9-17-64.

Науково - виробнича фірма «Магнум» пропонує зі складу в Києві **комп'ютери 386/387 фірми «ЕН-МО Е» (Німеччина)** 25 МГц, НДД 120 Мбт, SVЄA, «миша».

Можлива доукомплектація платою мультиплексора та додатковими терміналами, що дає можливість мати в середовищі MS-DOS до восьми робочих місць на одному комп'ютері.

Гарантія один рік.

НИЗЬКІ ЦІНИ, НА ПАРТІЇ НАДАЄТЬСЯ ЗНИЖКА.

Тел. (044) 224-13-77.

УКРАЇНА — НОВИЙ ДІЛОВИЙ ПАРТНЕР

ЗАКОНОДАВЧІ, ФІНАНСОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ І МОЖЛИВОСТІ

ИНТЕР ФОРУМ INTER FORUM

A Two-Day Conference

UKRAINE
THE NEW BUSINESS PARTNER

Legal, Financial & Economic Prospects & Opportunities

2 - 3 June 1992 Kiev

2—3 червня 1992 року в місті Києві проводиться дводенна міжнародна конференція «Україна — новий діловий партнер». Планується участь більш як 150 бізнесменів з Великобританії, Франції, Німеччини, Австрії, Італії, інших країн Західної Європи, а також США, Канади та Японії. Передбачається обмін досвідом роботи бізнесменів, менеджерів, представників зарубіжних фірм і наукових центрів з розвитку підприємницької діяльності. Буде надана можливість укладання комерційних угод, встановлення ділових зв'язків.

На конференції аналізуватимуться:

— можливості та пріоритети інвестування;

— особливості введення нової валюти;

— шляхи конверсії військово-промислового комплексу з високорозвинутою технологією;

— міжнародна система кореспондентських відносин;

— правові структури бізнесу на Україні;

— режим оподаткування і стимуляція зарубіжних інвесторів;

— можливості й хід розвитку програми приватизації та перспективи технічної допомоги.

Спонсорами виступають:

— «Голос України» — газета Верховної Ради України;

— «Вечірній Київ» — незалежна газета столиці України;

— «Ділова Україна» — газета Української спілки промисловців та підприємців.

Організаторами міжнародної конференції є:

— фірма «Інтерфорум Сервіс ЛТД» (Великобританія);

— Український центр ринкових відносин і підприємництва — Центр «Ринок»;

— правова інформаційно-консультаційна фірма «ПІМК»;

— Українська спілка промисловців та підприємців.

На конференції плануються виступи:

— **Володимира ЛАНОВОГО** — міністра економіки України;

— **Романа ШПЕКА** — міністра у справах роздержавлення власності й демонополізації виробництва України;

— **Майкла БАТЛЕРА** — директора Хемброс-банку, радника міністра приватизації;

— **Володимира ПИЛИПЧУКА** — голови Постійної комісії з економічної реформи Верховної Ради України;

— **Володимира НАУМЕНКА** — радника Президента, керівника економічної служби Президента України, члена Державної думи України;

— **Володимира ЧЕРНЯКА** — професора, члена Державної думи України;

— **Джорджа ЮРЧИШИНА** — віце-президента Національного банку України;

— **Віктора АНТОНОВА** — міністра машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії України;

— **Вільяма ХОГАНА** — професора суспільної політики й менеджменту (Гарвардський університет);

— **Бориса СОБОЛЄВА** — заступника міністра закордонних справ України;

— **Віталія КОЛЬГИ** — директора Фонду міжнародної торгівлі;

— **Сергія ЯРЕМЕНКА** — голови експортно-імпортного банку України;

— **Федора БУРЧАКА** — завідуючого відділом з питань законодавства і правопорядку секретаріату Верховної Ради України;

— **Володимира ЧЕРЕВАНЯ** — професора, Генерального директора Українського центру ринкових відносин і підприємництва;

— **Василя ЄВТУХОВА** — президента Української спілки промисловців та підприємців, голови Постійної комісії Верховної Ради України;

— **Вальтера БІЛАСА** — юриста-консультанта фірми «Елсон Вілкінсон» (Лондон, Вашингтон);

— **Богдана БУДЗАНА** — голови департаменту підприємництва та форм власності секретаріату Кабінету Міністрів України;

а також представників цілого ряду зарубіжних компаній, що займаються бізнесом на Україні.

Конференція відбуватиметься в одну з найприємніших пір року в місті Києві. Велика культурна програма включає святкування Дня Києва (неділя, 31 травня), відвідання архітектурних перлин Києва, мандрівку в історичні міста України — Чернігів та Канів.

Робота конференції широко висвітлюватиметься на Україні, її учасниками стануть високі представники українських урядових кіл, керівники великих підприємств, а також лідери комерційних та торговельних фірм.

Участь у міжнародній конференції платна. Оргкомітетові необхідно подати заявки на участь не пізніше **20 травня 1992 року**. Реєстрація учасників — **1 червня**.

Заявки надсилати за адресою: 254119, Київ—119, вул. Мельникова, 36/1, Центр «Ринок».

Довідки за телефонами: 213-03-78, 213-76-00, 211-44-01, 228-54-74.

Факс: 213-03-40, 213-03-78.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР (ІНСТИТУТ) РИНКОВИХ ВІДНОСИН ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Cito

У ЛЕЩАТАХ ЗНЕВІРИ

Відоме прислів'я радить: краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Певне, саме цією народною мудрістю й керувалися члени колегії Міністерства охорони навколишнього природного середовища та Міністерства охорони здоров'я України, коли вирішили провести спільне виїзне засідання в Маріуполі.

За три дні перебування на донецькій землі гості мали можливість надихатися димами, надивитися на краєвиди доби індустріального колоніалізму — і усвідомити межу між буттям і небуттям, на якій існує сьогодні півмільйонне населення міста.

Страшні цифри, розкидані по різних доповідях і довідках, нарешті зібрано разом, щоб підтвердити вирок: якщо місту не подати негайної допомоги, воно просто загине. Донецький регіон за рівнем деградації навколишнього природного середовища посідає перше місце в Європі, а Маріуполь — найгарячіша його точка. Показник захворюваності тут у два—чотири рази вищий за український. За останню п'ятирічку народжуваність у місті знизилася на 26, тоді як показник смертності підскочив на 11 відсотків. У колись цілющих хвилях Азовського моря нині розквітнув цілий букет отруйних солей важких металів. Річки Кальміус та Кальчик перетворилися на промислові стічні канави. Як стверджують вчені, опромінення людини, яка мешкає в Маріуполі протягом тридцяти років, дорівнює 180 бер. (Нагадаємо, що аварійна доза для персоналу АЕС — 25 бер...)

Екологічне лихо цього міста на совісті політиків московського центру. Та почалася нова доба України, і треба не допустити, щоб через кілька років те саме сказали про політиків київського. Тож і закликав міністр охорони навколишнього природного середовища Ю. Щербак учасників засідання: менше емоцій, більше конструктивних пропозицій щодо подальших дій у регіоні.

Та що заклики для промислових ділків, які за підтримки своїх босів із Держкомітету металургії (котрі, до речі, навіть не з'явилися на засідання) звикли викручувати руки залежній від їхніх подачок місцевій владі?

Зрештою розмова звелася до прийняття державної програми, без якої, на думку фахівців, не розв'язати проблем Маріуполя. Питання про це Ю. Щербак обіцяв поставити на спеціальному засіданні Президії Верховної Ради або ж Кабінету міністрів.

Яких тільки обіцянок не чули маріупольці. Вислухали ще одну. І залишилися біля отруєного свого моря чекати погоди. Чи дочекаються?

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Маріуполь
Донецької області.

Рівень захворюваності населення в Маріуполі перевищує обласний показник на 11 відсотків, по Україні — на 22 відсотки.

Захворюваність на хронічний бронхіт і гіпертонію зросла за останні п'ять років на 17,3 — і на 40 відсотків.

Минулого року 11 відсотків немовлят народилися хворими.

Медики стверджують, що за станом здоров'я лише 50 відсотків молодих маріупольців готові до повноцінного життя.

● Ноу-хау

БЕЗ СПИРТУ Й ОКРОПУ

Два роки минуло як у Сумському інституті прикладної фізики АН України започаткували пошуки в галузі кріогенних технологій. Очолює їх доктор фізико-математичних наук Л. Суходуб. До нього й запитання щодо суті та актуальності досліджень.

— Вони стосуються переважно фармакології і мають на меті створення високоефективних ліків з природної сировини,— відповідає Леонід Федорович. — Традиційні способи виготовлення фітозасобів давно довели свою недосконалість: в результаті обробки збору окропом, як і настоювання на спирті, деякі біологічно активні сполуки втрачають свою цілющу силу. А от наша технологія подрібнення лікарських рослин у середовищі рідкого азоту до пилоподібного стану (яку випробувано у лабораторних умовах і підготовлено до промислового впровадження) дає змогу повністю зберегти цілющі властивості сировини.

Фармакологічний комітет у Харкові вже видав дозвіл на масовий випуск зокрема кріопорошків з кореня валеріани, квітів календули (нагідок). Нині проходять апробацію мазі на основі цих складників. Гадаю, що незабаром вони здобудуть офіційне визнання. Принагідно зауважу, що експериментуємо ми і з сировиною тваринного походження. Ближчим часом плануємо освоїти технологію виробництва лікарських засобів з відходів м'ясопереробної промисловості.

— Численні факти свідчать, що від визнання препарату до промислового виробництва не близький шлях. Тож коли дійдуть ваші розробки до аптек?

— Як сказати... Етап науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт позаду. Слово — за партнерами з НДІ компресорного машинобудування, які пообіцяли за кілька місяців виготовити напівпромислову установку — млин для кріогенного подрібнювання 20 кілограмів сировини на годину. Звичайно, цього замало для задоволення масового попиту. Але ми не в змозі стрибнути вище за себе. От якби до наших розробок виявили інтерес центральні структури...

Що ж, будемо сподіватися.

Віталій МАКСЮТЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Суми.

Спорт

ВСЕ, МОВ У СУТІНКАХ...

Гра луганської «Зорі»-МАЛС сьогодні подобається багатьом прихильникам футболу України. Це бойовий, безкомпромісний колектив. А очолює його яскравий у минулому гравець клубу Анатолій Куксов. Після матчу луганчан з київським «Динамо» попросив тренера відповісти на запитання:

— **Що подобається, а що ні в чемпіонаті України?**

— Мені до душі, що граємо з уславленими киянами, а ще й з «Дніпром», «Металістом» та іншими хорошими командами, про зустрічі з якими ще недавно навіть і не мріяли. Турнір проходить цікаво і захоплююче. І те, що в столиці держави, Дніпропетровську, Донецьку трибуни стадіонів ще не заповнені по вінця, сподіваюся, явище тимчасове. На більшості ж арен сьогодні постійно багатолюдно.

Мені, природно, приємно, що «Зоря»-МАЛС не плентається в хвості. В деяких іграх вона продемонструвала цілком якісний футбол. А наш Тимерлан Гусейнов з дев'ятьма м'ячами — лідер у змаганні бомбардирів.

Засмучує те, що чемпіонат такий куций, а з кожної групи вищу лігу залишать по три команди. Це забагато, як на мене, і не зовсім справедливо.

— **Чому?..**

— У нас молода команда, і дуже важко хлопцям витримати такий галоп, коли буквально через два дні ігри. До останнього моменту для більшості учасників питання: бути чи не бути — стоятиме гостро.

— **Що ж ви пропонуєте?**

— Порадив би Федерації футболу України переглянути положення про чемпіонат і скоротити кількість колективів, що вибувають у першу лігу, від трьох — до одного. Зрозуміло, від кожної групи. Знаю, що такої самої думки й інші тренери. Приміром, Леонід Колтун з Тернополя. Вважаю, що 16 клубів, які візьмуть участь у другому чемпіонаті України, що має початися десь у середині серпня, малувато. Враховуючи популярність футболу і наявність в Україні достатньої кількості кваліфікованих колективів, можна дозволити собі вищу лігу з 18—20 команд.

До речі, продивився чимало матчів і в першій лізі. Знаєте, і там є добротні команди і здібні гравці.

Інша річ, коли ми твердо вийдемо на міжнародну арену і знадобляться «вікна» в календарі для збірних та команд — учасниць єврокубків, тоді, можливо, цифра 16 буде прийнятною. А поки що потрібний чемпіонат насичений, але не такий виснажливий, як ото нинішній. Це суцільна витрата нервів. От і сьогодні зіграли внічию з киянами, і не знаю, чи знайшли, чи втратили. Можливо, кияни знайшли, тому що в першому таймі ми повністю переграавали грізного суперника. А от у другому мої хлопці дещо втомилися. І це не дивно, бо сезон ми почали дуже рано — кубковими поєдинками ще в лютому. І в такому «інфарктному» ритмі живемо весь цей час.

— **Гаразд, про незручності ясно. Вони для всіх однакові, не тільки для луганчан. Скажіть, Анатолію, хто ж, як на вас, посяде місце на Олімпі в підсумку першого українського чемпіонату?**

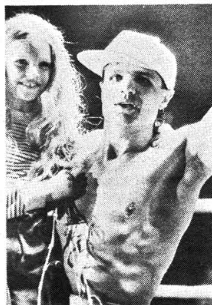
— Гадаю, що інтрига в турнірі триватиме буквально до останніх турів. Якщо в нашій групі все більш-менш ясно: фаворити — кияни, а ще ряд клубів — претенденти на «бронзу», то в першій все, мов у сутінках. Молодці, звичайно, футболісти «Таврії». Але не вірю в те, що «Чорноморець» і «Шахтар» вже змирилися з тим, що не зможуть наздогнати кримчан. У зв'язку з цим особливої ваги набуває матч 19 травня, в якому одесити прийматимуть «Таврію». Доведеться сімферопольцям зіграти й у Донецьку 17 червня. Оці поєдинки й мають стати лакмусовим папірцем для визначення високих претензій «Таврії»...

Розмову вів
Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Луганськ — Київ.

З РИНГУ — НА «МОСКВИЧІ»

Минулої неділі в Київському палаці спорту було справжнє свято кік-боксингу. Матчеву зустріч між збірними України та СНД виграли господарі — 3:2.

Кульмінацією вечора став поєдинок за звання чемпіона Європи серед професіоналів між українцем Віктором Дорошенком і володарем почесного титулу бельгійцем Скуфом Маруччі. Гору взяв киянин і отримав приз — автомобіль «Москвич»-2141.

На знімку: Віктор Дорошенко після переможного бою.

Фото Миколи
КОЗЛОВСЬКОГО.

ДО МИХАЙЛИЧЕНКА ЗНОВУ «СВАТАЮТЬСЯ»

За повідомленням білоруського тижневика «Пресбол», який посилається на засоби масової інформації Німеччини, українського півзахисника Олексія Михайличенка має намір перекупити у шотландського клубу «Глазго Рейнджерс» німецький «Байєр» з міста Леверкузен. Його господарі готові викласти за Олексія 2,5 мільйона марок.

Але шотландців така сума не влаштовує. Вони вимагають удвічі більшу. Річ у тім, що «Глазго Рейнджерс» купив Михайличенка в італійської «Сампдорії» за шість мільйонів марок. Цікаво, чим завершаться ці торги?..

ГОЛОС України
Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ — перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК — заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ — член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ — оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО — заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО — заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ — редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ — відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Засновник — Верховна Рада України
Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4
ТЕЛЕФОНИ:
Для довідок — 441-89-61, 441-89-46
телефакс — 224-72-54
Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.
Рукописів не повертаємо.
За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.
Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955
Загальний тираж 398.633.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047 Київ, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311087.
1 2 3 4 5 6 7 8 9